

Tallinna Tehnikaülikool

Inseneriteaduskond

**KALURI TEE 1, 3, 5A JA RAVI TEE 2,
KUJUNDUSPROJEKT**

DESIGN PROJECT OF KALURI STREET 1, 3, 5A

AND RAVI STREET 2

BAKALAUREUSE TÖÖ

Üliõpilane: Anna Maria Järvsalu

Üliõpilaskood: 169963BAAB

Juhendaja: Kersti Lootus,

Kaasjuhendaja: Kristi Grišakov

Tallinn 2019

AUTORIDEKLARATSIOON

Olen koostanud lõputöö iseseisvalt.

Lõputöö alusel ei ole varem kutse- või teaduskraadi või inseneridiplomit taotletud. Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd, olulised seisukohad, kirjandusallikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

“.....” 201.....

Autor:

/ allkiri /

Töö vastab bakalaureusetöö/magistritööle esitatud nõuetele

“.....” 201.....

Juhendaja:

/ allkiri /

Kaitsmisele lubatud

“.....”201... .

Kaitsmiskomisjoni esimees

/ nimi ja allkiri /

Sisukord

Eessõna	4
Sissejuhatus	5
1. Lähteülesanne	6
2. Teoreetiline osa.....	7
2.1 Nõukogudeaegne maastikuarhitektuur; 1970ndad-1980ndad	7
2.1.1 Rapla KEKI haldushoone ja selle ümbrus	8
2.1.2 Väike-Õismäe elurajoon	9
2.1.3 Linnahall ka V. I. Lenini nimeline Tallinna Kultuuri- ja spordihoone.....	10
2.2 Järeldused	11
3. Metodoloogia.....	13
4. Muinsuskaitse eritingimused	14
4.1 Sissejuhatus	14
4.2 S.Kirovi kalurikolhoosi kompleksi ajalugu	15
4.3 S. Kirovi näidiskalurikolhoosi hooned, lühikirjeldus ja ettepanekud.....	15
Väljaehitamata projekt.....	22
4.4 Kokkuvõte	23
5. Projektala kirjeldus ja analüüs	24
5.1 Asukoht.....	24
5.2 Projektala hetkeolukord.....	25
5.3 Kultuurilis-ajaloolised väärtused	26
5.3.1 Haabneeme ruumiline kujunemine	26
5.3.2 Projektala ruumiline kujunemine	27
5.3.3 Elanikkond.....	29
5.4 Looduslikud väärtused.....	29
5.4.1 Reljeef.....	29
5.4.2 Geoloogilised tingimused	30
5.4.3 Taimkate ja dendroloogia	30
5.4.4 Kliimaatiline analüüs	31
5.5 Ruumianalüüs	32
5.5.1 Ühendused ja ligipääsetavus.....	35
5.6 Esteetilised väärtused	36
5.6.1 Ajaloolised fotod	36
5.6.2 Vaated.....	36
5.7 Kasutajagrupid.....	38

5.8 Rahvaküsitlus	39
5.9 Kokkuvõte ja järeldused	39
6. Maastikuarhitektuurne lahendus.....	40
6.1 Kontseptsioon.....	40
6.2 Tsoneering	40
6.3 Teed ja platsid.....	42
6.4 Valgustus	42
6.5 Väikevormid.....	43
6.6 Veestik.....	44
6.7 Haljastus	44
Kokkuvõte	45
Summary.....	46
Kasutatud kirjandus	47
LISAD	49
Lisa 1. Dendroloogilise hinnangu tabel.....	49
Lisa 2. Rahvaküsitluse graafika.....	61
Lisa 3. Kliimadiagrammid.....	65
Lisa 4. Lahenduse graafiline materjal.....	65

Eessõna

Käesolev bakalaureusetöö "Kaluri tee 1 ja Kaluri tee 3 kujundusprojekt" on valminud Tallinna Tehnikaülikooli maastikuarhitektuuri eriala tudengi, lõputöö autori, teema algatusel. Töö on koostatud Haabneemes, Viimsi vallas nõukogude aegse S. Kirovi näidiskalurikolhoosi keskuse ala kohta.

Antud lõputöö kirjeldab nõukogude aegseid maastikulahendusi, arutleb toleaege pärandi väärtuste üle ning pakub välja lahendusi kuidas neid taastada ja moderniseerida. Lisaks analüüsile ja kujunduslahendusele on autori poolt koostatud ka muinsuskaitse eritingimused ja puittaimestiku hinnang.

Suured tänud lõputöö juhendajale maastikuarhitekt Kersti Lootusele ja kaasjuhendajajale Kristi Grišakovile, kes suunasid mind lõputöö käigus.

Võtmesõnad: geomeetrilisus, sümmeetria, taastamine, moderniseerimine, funktsioonide loomine, vanuserühmi kaasav, bakalaureusetöö.

Sissejuhatus

Inimese mõttemaailma kõige naturaalsemaks ergutajaks on väliruum. Hea väliruum on inimõõtmeline ja turvaline. See tähendab, et planeerimisel arvestatakse nii rahva arvamusega kui ka inimeste taju, huvide ja liikumissuundadega. Ent kuna maastikud on pidevas muutumises, nõuavad haljasalad ka pidevat hoolt. Hooldamata haljasalade taimestik muutub peagi metsikuks, soodustub vandalism ning loodusnähtused muudavad rohealade ilme inetuks. Nõnda on jäänud mitmed Eesti ehitised ja haljasalad unarusse. Planeerimisel tuleb austada ka viimaste arhitektide ja maastikuarhitektide tööd. Ajalugu uurides tuleb restaureerida ja moderniseerida haljasala nõnda, et aimatavad oleksid ka ajaloolised väärtused. Ent funktsioone määrates, tuleks lähtuda tänapäeva tavadest ja kasutajagrupidest.

Antud uurimustöö teooriaosa uuribki kolme 1970.-1980. aastatel ehitusbuumil ehitatud Nõukogude suurobjekti, leiab seoseid väliruumilise kujunduse osas tuues välja silmatorkavad kujunduselemendid ja teeb ettepanekud haljasalade taastamiseks. Järgnevates peatükkides on välja toodud lõputöö metoodika. On koostatud muinsuskaitse eritingimused ajaloolise tutvustuse, hoonete lühikirjelduse ning edasiste ettepanekutega S. Kirovi näidiskalurikolhoosi hoonete kohta. Projektala kirjelduse ja analüüsi peatükis on leitud positiivsed ja negatiivsed aspektid projektala kultuurilis-ajalooliste, looduslike ja esteetiliste väärtuste seas. Lisaks on loodud aktuaalne ruumianalüüs ja rahvaküsitluse kokkuvõte. Seletuskirja viimane peatükk tutvustab uurimustöö teooriast ja analüüsist tulenevaid kujunduslahenduse ideid. Lisades on puittaimestiku hinnang ja lahenduse graafiline materjal.

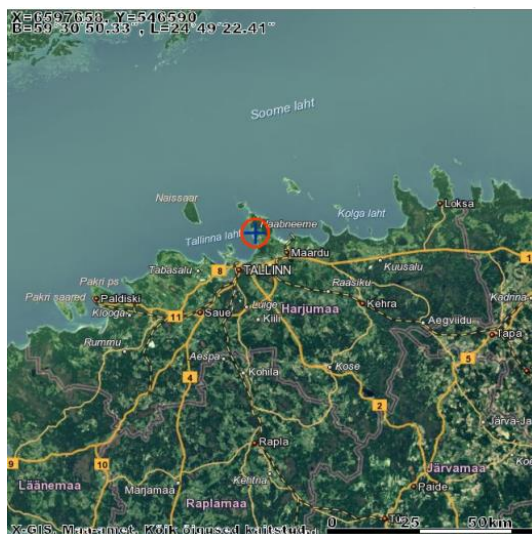
Lõputöö põhisonum on taastada ajalugu omav haljasala teadlikult, väärtustades tollaegseid kujundusvõtteid ja -elemente, samas lähtudes aktuaalsetest probleemidest haljasaladel- avatud ja suletud alad, kliima ja pinnase iseärasused, kasutajagrupid, vaated.

1. Lähteülesanne

1980. aastate Moskva suveolümpiamängud ja Piritä purjeregatt ajendasid Tallinnasse ehitama suurhooneid, näitamaks maailmale kui võimas ja suursugune on Nõukogude Liidus elada. Sel ajal ehitati näiteks Piritä Olümpiapurjespordikeskus, Tallinna Linnahall, Tallinna teletorn, Hotell Olümpia, Piritä ja Narva maantee. Samuti ehitati massiliselt paneelmaju, kolhoosikeskusi, sovhoose, linna halduskeskuseid ja kultuurihooneid. Ent taolised objektid on hakanud ajapikku vananema ning lagunema.

Uurimustöö teoreetilises osas on uuritud maastikulisi lahendusi kolme näite põhjal Tallinna Linnahalli, Väike-Õismäe elurajooni ning Rapla KEK haldushoone ja selle ümbruse näitel.

Lõputöö peamine uurimisobjekt on Tallinna külje all Haabneemes asuv endise S.Kirovi näidiskalurikolhoosi keskuse ala. Lõputöö eesmärk on analüüsida taoliste suurobjektide maastikuarhitektuurilist olemust, leida nende väärtused ning luua analüüsi abil kujundusprojekt Kaluri tee 1, 3, 5A ja Ravi tee 2 kohta ala (vt asukohta kaardilt).

Allikas: Maa-ameti geoportaal. Objektala asukoht.

Allikas: Maa-ameti geoportaal. Objektala asukoht.

Uurimustöös viidi läbi väliuuringud, uuriti erinevaid väljaandeid, koostati rahvaküsitlus ning pakuti välja tulenevalt omapoolne lahendus.

2. Teoreetiline osa

2.1 Nõukogudeaegne maastikuarhitektuur; 1970ndad-1980ndad

Nõukogude aegses ühiskonnas valitses range kontroll. Sotsialistlik riik pidi maailmale paistma vaimselt steriilne, jõuline, tervete, partei juhtnööridest vaimustunud inimeste ühiskonnana, kus igavesti paistis päike ja valitses materiaalne küllus. Korraldati suuri pidustusi ja paraade (Lapin, 2005). Tähtsaks peeti kollektiivust, töötati suurmajandites ning elati tavapäraselt elu, kes jõukamalt kes vähem jõukamalt.¹ Aga kõik näiline ei olnud sageli tõeline, paljudes kohtades elati apaatselt juhtnööride järgi, peideti tegelikkust ja loodeti, et tööd tehes tuleb helgem tulevik.

Maastikuarhitektuuri ja arhitektuuri tuleb vaadelda koos. Eriti nõukogude kihistustuurides, kuna väljaõppe puudumisel oli siis maastikuarhitektide vähe. Nii projekteerisidki arhitektid lihtsaid laiuvaid muruplatse ja väljakuid. Aktsenti andsid traditsioonilised puud nagu harilik mänd, kask või kuusk, lillepeenrad ja sirgjoonelised teed ja hekiread.

Arhitektuuris levis modernistlik lähenemine. Tegelikuses valitses riigis vaid kokkuhoid ja kontroll- loodi tüüpprojekte, kasutati odavaid ehitusmaterjale, et projektid oleksid sarnased ja et kordusprojekte oleks lihtsam käiku lasta. Ehitati võimalikult lihtsate võtetega betooni- ja suurpaneelhooneid (Lapin, 1997). Nagu eelnevalt mainitud kuulus näitamine sotsialistliku riigi kontseptsiooni juurde. Nii ehitatigi 1970ndatel-1980ndatel hulgaliselt suursuguseid näidishooneid (Lapin, 2005). Linnades ehitati võidu sovhooside, kolhooside ja linna halduskeskuseid, et üksteise majandeid üle trumbata. Ehitati mitmeid kultuuri- ja terviseasutusi, koolimajasid ning lasteaedu, kuna laul, tants ja õppimine oli nõukogude kolm pea olulisemat asja. Ehitamist pidurdas veidi vaesus ja töökäte puudus (Paulus, 2019).

Maastikuarhitektuuris oli pigem linlik lähenemine. Eesmärk oli luua rahvale avar ilusa ümbrusega keskkond, kus rahvas saaks oma vaba aega veeta tervislikes tingimustes (Paulus, 2019). Eesti tuntud maastikuarhitekti Aleksander Niine väljaandes rõhutas ta lihtsuse tähtsust. Pisifunktsioonid ja keerukas lähenemine oleks rikkunud ala kunstilist

¹ Vahtrre, L. (2004). Eesti ajalugu gümnaasiumile. Tallinn, lk 289–293.

väärtust (Niine, 1965, lk 33). Nõnda loodigi avaraid väljakuid, platse ja tasapindu ning murupindasid.

Et mõista tole aja maastikulisi lahendusi uuriti Tallinna Linnahalli hoonekompleksi, Väike-Õismäe elurajooni ja Rapla KEK haldushoone väliala. Hoone arhitektuurilise lahenduse ja ümbritseva maastiku järgi leitakse põhilised maastikukujunduslikud väärtused. Hoonete valik sai tehtud komplekside ehitusaastate järgi. Komplekside valmimisaastad jäid 1970. aastate ja 1980. aastate vahele.

2.1.1 Rapla KEKI haldushoone ja selle ümbrus

Valminud 1977. aastal, arhitekt Toomas Rein.

Nõukogude perioodil oli tavaline linnade halduskeskuste rajamine. Tallinnast 55 kilomeetri kaugusele rajati halduskeskus Rapla KEK. Astmikpüramiidi kujuline maja ja maja vormi jäljendav hoone esine park, tiik ja trepistik moodustavad futuristliku ansambli. Kujunduses on kasutatud jällegi telgsümmeetriat ja hierarhilist printsiipi. Kuigi veesilma äärne astmestik on ümbritseva haljastuse ja hoonete tõttu tuulevarjuline tundub tehismaastiku süda miljöona pigem kõhe ja lõpetamata. Maja ümber asuv haljastus on oma kompositsioonis ilu rõhutav oma laiuvate muruplatsidega. Läbivaks geomeetriseks kujundiks on kaheksanurk, mida kasutatakse nii hoone põhiplaanis kui ka väikevormide ja siseviimistluse juures. (Paulus, 2019)

Rapla KEKi haldushoone, praeguse nimega Okta Centrum on tänapäeval kasutusel kaubandus- ja büroohonena. Hoone on kinnismälestisena registreeritud. Hoone kaitsevööndisse ulatuvad hoone ees ja taga olevad astmelised alad, mis moodustavad hoonega ühtse terviku. Tehismaastiku ümbritseb hõreda haljastusega rohevöönd.

Foto: Arvi Kriis / Eesti Arhitektuurimuuseum.

Rapla KEK-i administratiivhoone. Arhitekt Toomas Rein, insenerid Jaan Port ja Aulo Padar (EAM Fk 749.4)

2.1.2 Väike-Õismäe elurajoon

Valminud 1978. aastal, arhitektid Paula Koido, Mart Port, Malle Meelak.

Pärast Mustamäe ehitamist võeti ette uus projekt Väike-Õismäe, lootes luua funktsionaalsem ja inimesekessem rajoon. Projekt oli mõeldud 45 000 elanikule. Kärjeliste kvartalite asemel rajati ringmagistraalid. Asumi südameks on tehisjärv, mille ümber ehitati koolid ja lasteaiad. Tiiki ümbritsevas pargis toimub vaid jalg- ja kergliiklus. Veidi eemale jäävad korterelamud ning ringtee ääres asuvad ka poed ning trolli- ja bussipeatused.² Hoolimata põhjalikust planeeringust ihkas elanikkond siiski privaatust, mitte korterelamut (Paulus, 2019, lk 146-147).

Tänapäeval on rajoon küll kasutusel kuid vähe ilmekas. Nõukogudeaegsed hallides toonides vananenud paneelmajad rusuvad üldmuljet. Kuna tänapäeval on enamus inimestel sõiduvahend, siis tänav on ääristatud parkivate autodega. Tänavahaljastus on lihtne ja ühetaoline- üksikud murupinnad ja teid ääristavad puuderead. Korteriite sisehoovides paiknevad üksikud puudegrupid ja mänguväljakud. Lasteaedade haljasalad ja koolide staadionid on aiaga piiratud. Tiigi ümbruses laiuvad murupinnad aga pakuvad piknikuvõimalusi, rajatud on purskkaev, istumislava ja mitmed pargipingid, pargis asuvad ka virgestusvahendid ja rulapark. Kõigele vaatamata tundub üldmulje kui selline pigem lage. Park on küll pidevas kasutuses, ent ühetaoline ja vähefunktsionaalne, mistõttu kasutajaid jääb soovida.

Allikas: Delfi/ Eesti ajalehed

Väike-Õismäe elamurajoon, panoraamvaade. Arhitektid Mart Port, Malle Meelak (EAM Fk 7515)

² Lankots. E., (2009). Tallinna nõukogudeaegne ehituspärand [WWW] https://register.muinas.ee/ftp/XX_saj._arhitektuur/maakondlikud%20ylevaated/harjumaa/tallinn/tallinn2.pdf

2.1.3 Linnahall ka V. I. Lenini nimeline Tallinna Kultuuri- ja spordihoone

Valminud 1980. aastal, arhitektid Raine Karp ja Riina Altmäe.

Muinsuskaitse all olev Tallinna Linnahall oli Eesti üks olulisim kontsertide, pidustuste ja vastuvõttude jaoks loodud ehitis. Hoone rajamisel on lähtunud teljelisusest ja sümmeetriast. Hoonet on kõrvutatud Mesopotaamia ja Egiptuse templiarhitektuuriga ning Mehhiko päikesepüramiididega.

Planeerimist mõjutas enim sadamaraudtee, mille üle oli vaja ehitada jalakäijatele estakaad. Nii viisidki pikad ja uhked trepistikud üles saalidesse, mis omakorda rõhutasid ka sündmuste ülevust. Kõrgemal tasandil asuvad vaateplatvormid ja üle katuse viivad teed, millelt laiub panoraamvaade merele ja vanalinnale. Dolomiidist suurehitist pehmendab astmeline vertikaalliigendus ja murunõlvadega maskeeritud seinad hoone külgedel.

Suur osa Linnahallist on tänapäeval rahvale suletud ja renoveerimise ootel. Linnahalli C osas on toimunud renoveerimistööd ja seal asus Copterline ja Linda Line terminal. Hoonele on tehtud muinsuskaitse eritingimused, ning renoveerimise eeldatav maksumus ulatub 40 miljoni euroni. Eritingimustes on toodud, et säilima peaks väline astmeline liigendus, murunõlvad ja kaaristud. Ette on nähtud rannapromenaadi loomine. Jahutusveebasseinide eemaldus on lubatud, sest nendel puudub funktsioon.³

Aerofoto Tallinna Linnahalli ümbrusest. Paremalt Vana-Kalasadam. Kaugemal paistmas Tallinna Vanasadama Admiraliteedi basseini. Eesti Meremuuseum SA; MM DiF 402

V. I. Lenini nimeline Tallinna Kultuuri- ja Spordipalee, teisisõnu Linnahall, vaade püskkaevude poolt; Eesti Arhitektuurimuuseum; EAM Fk 11193

³ Künnapu, L. (2016). Muinsuskaitse eritingimused Tallinna Linnahalli renoveerimiseks. [www] <http://linnahall.ee/uncategorized/muinsuskaitse-eritingimused-tallinna-linnahalli-renoveerimiseks/> (12.04.2019)

Tallinna Linnahall, peasissekäik; Eesti Arhitektuurimuuseum; EAM Fk 1039

V. I. Lenini nimeline Tallinna Kultuuri- ja Spordipalee, teisisõnu Linnahall, vaade terrassi istmetega. Eesti Arhitektuurimuuseum; EAM Fk 1113

2.2 Järeldused

Nõukogude aegne pärand on matemaatiliselt, geomeetriselt ja range süsteemiga ehituskunst. Kõiki neid jooni on näha uuritavates objektides. Süstemaatilisus, selge piiritletus ja rustikaalne olemus teebki tolle aja kujunduse eriliseks. Nõukogude maastikuarhitektuur oli pidulik ja suursugune. Säilitamist ja renoveerimist väärivad elemendid, mis on ka täna õueruumis nähtavad või aimatavad ja funktsionaalsed- Linnahalli rohevööndit loovad murunõlvad, Linnahalli varju ja ilu pakkuvad kaaristud ja Rapla KEK-i reljeefi loovad trepistikud, rahustavad veesilmad, varju pakkuv kõrghaljastus. Markeerimist väärivad tänapäeval funktsiooni kaotanud elemendid- linnahalli basseinid.

Probleemiks on aga taoliste objektide hooldamine. Pea 50 aastat vanade massiivsete objektide taastamine ja korrashoidmine on kulukas. Hoonete fassaadi värv tuhmub ja koorub, väliruum on lage ja kasutajagruppe jääb aina vähemaks. Haljastus metsistub, teed amortiseeruvad ja ehitised lagunevad (võivad vigastada inimesi), niitmist vajavad muruplatsid.

Teine suur probleem on alade liigne steriilsus ja avatus. Liigne lagedus ja tuultele avatus ei paku inimestele tuule-, vihma- või päiksevarju. Minimaalne kõrghaljastuse hulk ja kõrguvad hooned ei paku piisavalt varju peatumiseks.

Rapla KEK ja Väike-Õismäe kasutustiheduse ja omanikuvormi tõttu hoitakse nende väliruumi korras. Väike-Õismäe tiigi ümber on viimaste aastatega loodud murupinnale aktsendiks lavastik ja pargi äärde ka pidevalt kasutuses olev virgestusala. Aladele võiks sobida lisaks päikesetoolide ja -varjualuste funktsioon, murumängude või kohviku/piknikulaudade funktsioon. Aladel võiks käia aktiivne kogukondlik ühistegevus-tähtpäevade pidamine, laatade korraldamine, näituste ja *pop-up* ürituste korraldamine. Enamus funktsioonid sobiks ka Linnahalli väliruumi, ent omandiküsimuses ja muinsuskaitse eritingimustega on Linnahalliga raskem. Nagu Linnahalli eritingimustes mainiti tooks rannapiirile rajatav promenaad kasutajaid juurde, kuna suvel on populaarne kultuurikilomeeter ja järjest populaarsust kogub Kalasadama ala.

Kokkuvõttes on haljasalade püsimiseks tähtis, et aladele oleks loodud hoolduskavad ja et väliruum oleks pidevalt kasutusel. Selleks on vaja leida sobiv kasutajasõbralik funktsioon, lahendada liigse avatuse probleem ning luua Eesti kliimasse sobivaid kogunemispaike.

3. Metodoloogia

Projektala valimisel selgus, et ala hiilgeaeg oli just Nõukogude ajal. Seetõttu sai valitud ka teooria teema 1970-1980.aastate maastik ja arhitektuur. Pidasin oluliseks uurida kolme samal ajal ehitatud objekti olemust ja leida ühised jooned. Arutlesin ka alade tulevikupotentsiaalide ja funktsioonide üle.

Järgnevalt sai loodud lihtsustatud kujul muinsuskaitse eritingimused⁴ S. Kirovi näidiskalurikolhoosi keskuse kohta ja analüüsi osa. Muinsuskaitse eritingimused aitasid leida kompleksi säravaimaid maastikulisi ja arhitektuurilisi elemente ning ühiseid jooni teooria osas uuritavate objektide seas. Analüüsi osas pidasin oluliseks uurida kultuurilist-ajaloolist tausta selgitamiseks välja ala tekkeloo ja elanikkonna tiheduse. Lisaks uurisin ja tõin välja peamised looduslikud väärtused (taim- ja pinnakate, reljeef ja mikrokliima). Kõige tähtsam ja infomahult suurim uurimisteema oli ruumianalüüs. Ruumianalüüsis sai uuritud milliseid ruumitüpe (korterelamu-, eramu- ja avalik piirkond) leidub Haabneemes ja kes ala potentsiaalselt kasutaks. Samuti sai otsitud tähtsamad maamärgid, vaatamisväärsused, rohealad ning rekreatiivsed funktsioonid lähiümbruses ja tehti vastavad järeldused. Viimaseks sai koostatud Lynch analüüs⁵, et välja selgitada peamised kasutamissuunad. Analüüsi lõpus on välja toodud vaatlemise tulemusel kogutud kasutajagrupid ning on toodud ka rahvaküsitluse kokkuvõte.

Analüüsi, muinsuskaitse eritingimuste ja teooria kõrvutamisel sai välja toodud peamised plussid ja miinused projektala seisukorra kohta ning loodi vastavalt kujunduslahendus.

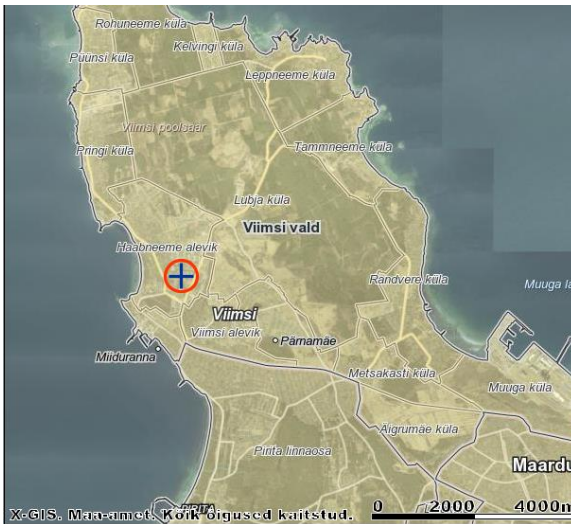
⁴ Muinsuskaitseameti koduleht. (2014). Muinsuskaitse eritingimuste juhend. [WWW] https://www.muinsuskaitseamet.ee/sites/default/files/content-editors/Projekteerijale/pargid_2014_muinsuskaitse_eritingimuste_juhend.pdf

⁵ Lynch, K. (1960). The image of the city. The M.I.T Press

4. Muinsuskaitse eritingimused

4.1 Sissejuhatus

Käesolev muinsuskaitse eritingimused on koostatud Harjumaal, Viimsi vallas, Haabneeme alevikus endise S.Kirovi näidiskalurikolhoosi keskusekompleksi hoonetele. Peatükis on välja toodud kompleksi ja hoonete ajalugu, hoonete lühikirjeldused ja ettepanekud alade ja hoonetega toimimiseks.

Asukoht. Allikas Maa-amet.

Käesolevas töös on esitatud hoonete seisukorra uuring, ettepanekud ning muinsuskaitse eritingimused. Kuigi endine S.Kirovi näidiskalurikolhoosi kompleks pole kaitse all, tuleks analüüsida mis väärib säilitamist ja mis mitte.

Töö on koostatud, et projektala osaliselt restaureerida, rekonstrueerida ning moderniseerida.

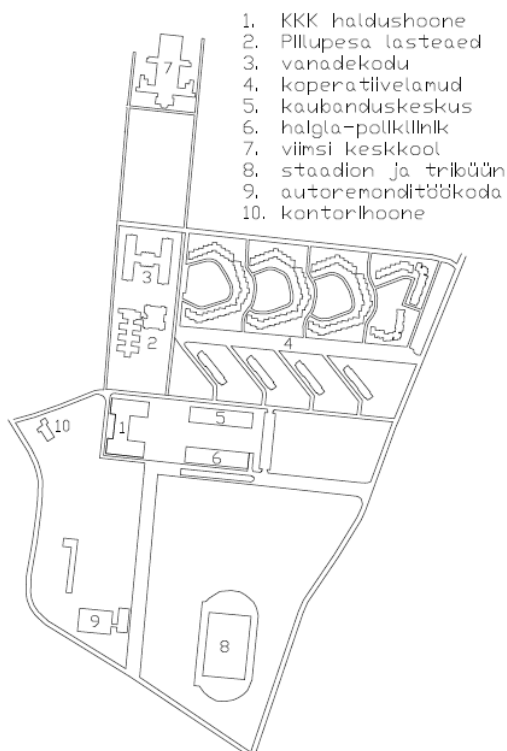
Projektala- Kaluri tee 1, 3, 5A ja Ravi tee 2- funktsioonid on haigla, parkla, toidupoe ja pinnapoekeste kaubanduse ning bussipeatuse funktsioon. Ala vahetusläheduses paiknevad veel Karulaugu spordikeskus staadioniga, Viimsi kool, Atlandis H²O veepark ning Kaluri tee korterelamud.

Pargile tuleb luua sobilik kujunduslahendus, mis arvestaks ajalooliste andmetega (fotod ja tekstid) ning samas tuleks ka juurde mõelda tänapäevasemaid lahendusi parema väliruumi loomiseks. Tuleb leida lahendus tänapäeval säilinud teedevõrgustiku, tehislilike elementide ning puittaimestiku osas.

4.2 S.Kirovi kalurikolhoosi kompleksi ajalugu

1950. aastal alustas Haabneemes tegutsemist S. Kirovi nimeline kalurikolhoos. Kolhoosi tootmis- ja tööstuspiirkonnas püüti kala, tegeleti kala-, looma- ja taimekasvatusega, toodeti kalasaaduseid, kalaliimi ja šampooni. 1973-1986. aastal hakati välja ehitama samanimelist näidiskalurikolhoosi keskust. Kalurikolhoosi keskusesse ehitati 1973. aastal NKK juhatuse halduskoone (Kaluri tee 5), 1976. aastal kaubandus- ja teenindushoone (Kaluri tee 3), 1979. aastal haigla-polikliinik hoone (Kaluri tee 5A) ning 1980. aastal nende vahele sisehoov (Kaluri tee 3). Kaluri tee 1 ala täpset ehitamisdaatumit pole leida, aga võib arvata, et see rajati 1980-1986. aastal koos arhitektuuriansambli ehitamisega. Ehitati veel pansionaadi hoone, kooperatiivelamute mikrorajoon, staadion, lasteaiad, kool, talveaed, autoremonditöökoda ja kontorihoone. Hooned moodustavad koos sümmeetrilise ansambli. Sotsialismi unelmat külastasid mitmed kõrged külalised mujalt maailmast, kuna ennekõike ehitati taolised kompleksid maailmale näitamiseks, kui hästi inimesed elasid. Pärast erakättesse minekut 1990ndatel lagunes kolhoosiaegne struktuur kiiresti. Omanikke huvitas vaid kinnisvara ja arhitektuurne üldmulje on lagunemas.

4.3 S. Kirovi näidiskalurikolhoosi hooned, lühikirjeldus ja ettepanekud

Kirovi näidiskalurikolhoosi hoonestusplaan.

Autor Anna Maria Järvisalu. Idee: V. (1997).

Eesti arhitektuur. Kirjastus "Valgus"

1. haldushoone (endine NKK juhatuse hoone). Ehitatud 1973. aastal, arhitektid Rein Veberi ja Tõnu Mellik. Hoone ümbruses asetsevad avarad juurdepääsuteed ja parkimisplatsid. Hoone seisukord on hea, hoone on kasutusel.⁶ Hoone tuleks kaitse alla võtta ja restaureerida ning hoonele tuleks leida rahvast rohkem kaasavat funktsioon (nt kultuurimaja, kalurikolhoosi kompleksi muuseum, restoran).

Autor: Anna Maria Järvsalu. 25.04.2019

Allikas: Eesti Rahva Muuseum ERM Fk
2644:8892

2. Piilupesa lasteaed. Ehitatud 1983. aastal, arhitekt Ado Eigi. Asus vana lasteaiahoone kõrval. Nelja hooneosa ühendab koridor, planeerimises on kasutatud sümmeetriat. Hoone on maha lammutatud.⁷ Hoone võiks rekonstrueerida lasteaia näol.

Allikas: Eesti Arhitektuurimuuseum EAM Fk
6397

Autor: Triin Ojari. 23.02.2006

3. Rannapere pansionaat. Ehitatud 1974. aastal, arhitekt Rein Veber. Rõhtse, sümmeetrilise H-kujulise põhiplaaniga ühekorruseline hoone. Hoones asuvad pansionaaditoad, millest saab isiklikule rõdule ja õue. Hoones asub ka Viimsi

⁶ Kultuurimälestiste riiklik register. Administratiivhoone. [WWW] <https://register.muinas.ee/public.php?menuID=architecture&action=view&id=233> (01.04.2019)

⁷ Kultuurimälestiste riiklik register. Lasteaed "Piilupesa". [WWW] <https://register.muinas.ee/public.php?menuID=architecture&action=view&id=237> (01.04.2019)

raamatukogu. Hoone on kasutusel pansionaadina, hoone on heas seisukorras. Hoone tuleks säilitada ja kaitse alla võtta, vajadusel renoveerida.

Allikas: Eesti Meremuuseum MM F 830/11

Autor: Anna Maria Järvsalu. 06.03.2019.

4. Ranna tee 2, 4 ja 6 elamud. Ehitatud 1980. aastal, arhitekt Rein Hansberg. U-kujulise põhiplaaniga korterelamud avara siseõuga. Hoone on heas seisukorras ja kasutusel.⁸ Hooned tuleks säilitada, vajadusel renoveerida. Alale võiksid jääda korterelamud praeguses mahus.

Autor: Anna Maria Järvsalu. 23.04.2019

Kaluri tee 2, 4, 6 ja 8 elamud. Ehitatud 1975. aastal. Hooned on renoveeritud, kasutusel ja väga heas seisukorras. Alale võiksid jääda korterelamud praeguses mahus.

⁸ Kultuurimälestiste riiklik register. Kortere lamud [WWW] <https://register.muinas.ee/public.php?menuID=architecture&action=view&id=236> (01.04.2019)

Allikas: Eesti Meremuuseum MM F 830/9

Vaade Kaluri tee 1 alalt. Autor: Anna Maria Järvalu. 21.02.2019

5. kaubandus- ja teenindushoone. Ehitatud 1976. aastal, arhitekt Ado Eigi. Ajalooliselt paiknesid esimesel korrusel kohvik ja kauplused, teisel korrusel raamatukogu, projekteerimisbüroo ja koosolekusaal. Tänapäeval asuvad esimesel korrusel pinnapoed ja Grossi toidupood, teisel korrusel äripinnad. Hoone seisukord on hea ja hoone on kasutusel, vajab renoveerimist.⁹ Hoone tuleks kaitse alla võtta ning võiks jääda kaubandushooneks (kohvik/restoran, toidukauplus, kaupade- ja teenuste pakkujad)

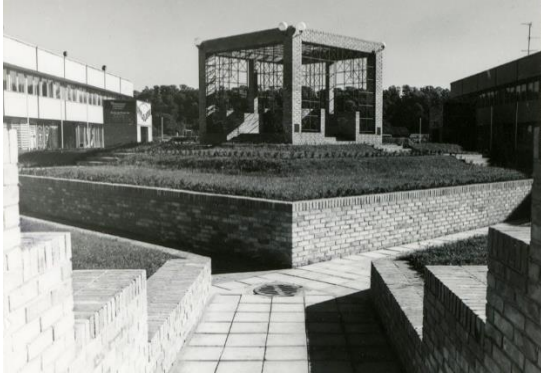
Autor: Anna Maria Järvalu. 25.04.2019.

Autor: Anna Maria Järvalu. 25.04.2019.

Hoone 5. ja 6. hoone sisehoov. Ehitatud 1980. aastal, arhitekt Leonhard Lapin. "Tellistest futuristliku kujundusega" (lk 52. Paulus, K. Ado Eigi) tehisküngas, mida ajalooliselt kroonis lehtla. Sümmeetrilise struktuuriga astmeline tehismaastik millel vahelduvad käiguteed ja muruterrassid ning neid ääristavad hekiread. Ajalooliselt markeerisid sissepääsusi varjualused/istumispaigad. Tänapäevaks on ala mitte rahuldavas seisukorras. Teed on lagunened, hekiread metsikuks kasvanud ja haiged. Lehtlast järgi vaid vundament, istumisvarjualuseid ei eksisteeri. Tehisküngas tuleb restaureerida. Lehtla ja istumisvarjualused rekonstrueerida või markeerida, põõsarinne taastada.

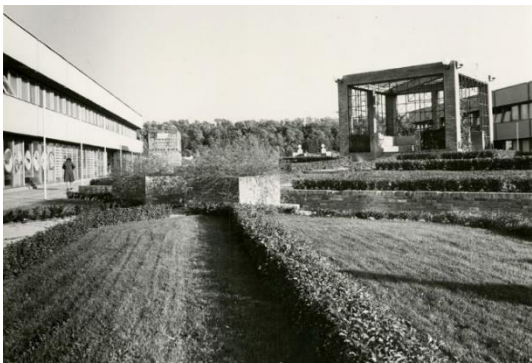
⁹ Kultuurimälestiste riiklik register. Kaubandus- teenindushoone. [WWW] <https://register.muinas.ee/public.php?menuID=architecture&action=view&id=235> (01.04.2019)

Allikas: Eesti Arhitektuurimuseum EAM Fk 6565

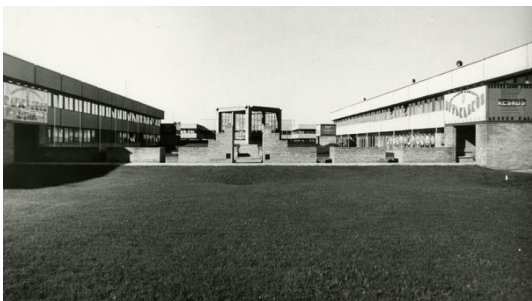
Autor: Anna Maria Järvsalu. 21.02.2019.

Allikas: Eesti Arhitektuurimuseum EAM Fk 79831

Autor: Anna Maria Järvsalu. 21.02.2019.

Allikas: Eesti Arhitektuurimuseum EAM Fk 798.2

Autor: Anna Maria Järvsalu. 21.02.2019.

Autor: Elmar Köster. EFA.349.0.111257

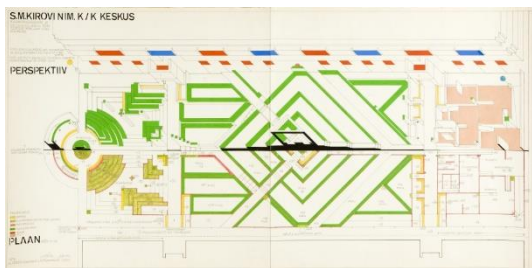
Autor: Elmar Köster. EFA.349.0.111260. 1979.

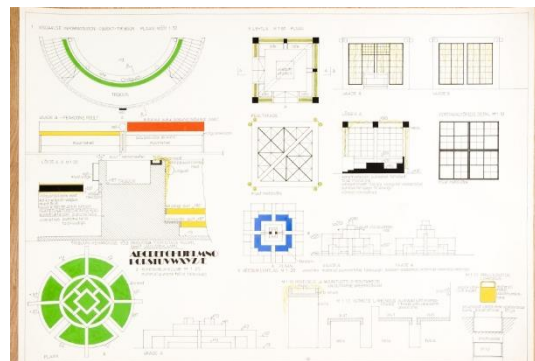
Allikas: Eesti Arhitektuurimuseum. EAM Fk 798.4.

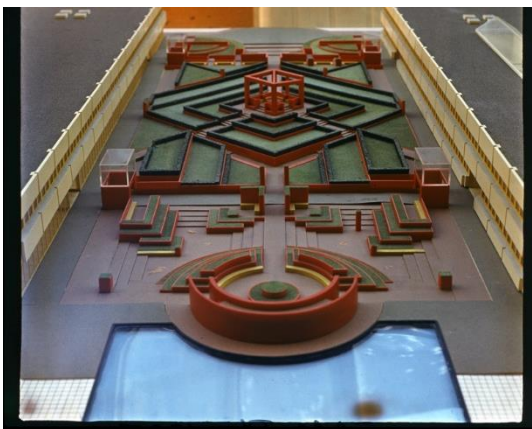
Allikas: Eesti Arhitektuurimuseum. EAM Fk 798.6.

Allikas: Eesti Arhitektuurimuseum. EAM 6405Ar4 7-11.

Allikas: Eesti Arhitektuurimuseum; EAM 6405Ar4 7-11.

Allikas: Eesti Arhitektuurimuseum. EAM Fk 1007

6. haigla-polikliinik. Ehitatud 1979. aastal, arhitekt Ado Eigi. Sümmeetrilise põhiplaaniga rangelt tsoneeritud hoone. Hoones tegutseb Viimsi perearstikeskus ja Fertilitas erahaigla. Seisukord väga hea. Hoone on äsja renoveeritud. Hoone tuleks kaitse alla võtta ja peaks jääma terviseasutuseks.

Autor: Anna Maria Järvsalu. 21.02.2019

Väljalõige fotost hoone 5 ja 6 ning siseõu. Allikas: Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid SA. HM F 1429:13 Ff

7. Viimsi keskkool. Ehitatud 1981-1985. aastatel kahes järgus, arhitekt Rein Hansberg. Struktuurilt tugevasti liigendatud ja sümmeetrilise põhiplaaniga. Hoone seisund on mitterahuldav. Hoone ümber staadioniplats. Hoone koos ümbrusega tuleks rekonstrueerida. Hoonele võiks leida uue funktsiooni- hooldekodu, huvikool, spordikool.

Autor: Anna Maria Järvsalu. 06.03.2019.

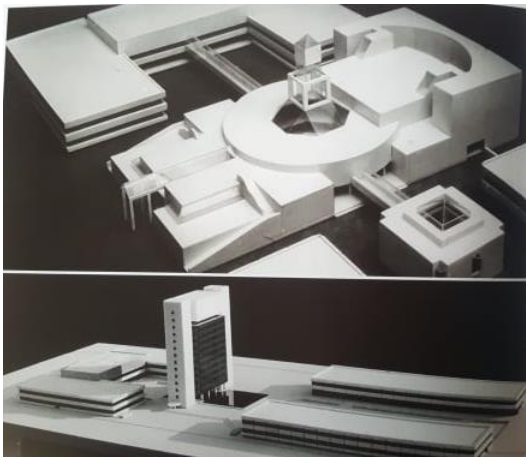
8. staadion. Ehitatud 1978. aastal, arhitektid Ado Eigi ja A. Saar. Muldvalliga ümbritsetud 3000 kohaga staadion, millest 350 kohta asus tribüünil katuse all. Suur jalgpalliväljak ja 8 jooksurada. Tänapäeval on ala seiskord mitterahuldav. Staadioni struktuuri on lõhutud Viimsi Rimi hypermarketi hoonega. Tribüünide endisele kohale on ehitatud spaa ja restoranihoone. Alale tuleks uus lahendus leida, eelistatult haljasala.

9. autoremonditöökoda. Tänapäevaks puidutööstustsehh. Hoone võiks säilida tööstushoonena, praeguses mahus.

10. kontorihoone. Tänapäeval kasutusel ärihoonena. Hoone võiks säilitada ärihoonena, praeguses mahus.

Väljaehitamata projekt

Projektalast idapoolse madalate kultuuri-, ravi- ja kaubanduskeskuse hoonete vahele pidi kerkima kõrghoone. Savise pinnase ja vundamendi vahele koguneva vee tõttu aga ehitus ebaõnnestus. Siiski oli tol ajal vajadus haldusruumide ja saalide osas. 1970ndatel planeeris Ado Eigi keskse ümara põhiplaani hoone, kus pääseb mööda nooljaid galeriikäike teistesse hoonetesse. Ent aluseks võeti siiski Andres Alveri kavand, mille järgi hoone ka välja ehitati, ent mis tühjalt seismise tõttu ja laastamise tõttu nüüdseks on maha lammutatud.¹⁰

Ado Eigi väljaehitamata projekt S.Kirovi näidiskalurikolhoosi.

Tehnokeskus. Ärileht

¹⁰ Paulus, K. (2013). Ado Eigi. Tallinn: Solnessi Arhitektuurikirjastus. (lk 140)

4.4 Kokkuvõte

Kuigi kompleks pole veel kaitse alla võetud on antud projektala ja osa kompleksist ajalooliselt väärtuslik ning kaitse alla võtmist väärt. Haldushoone, haigla, kaubandus ja pansionaadi hoone moodustavad rõhtse vormi poolest ühtse, kõige väärtuslikuma ansambli. Välisfassaadilt ei kuulu hoone ansamblisse Kaluri tee ja Ranna tee korterelamud ning samuti ka koolimaja. Ent need on kolhoosiansamblisse kuuluvad hooned, mistõttu võiksid nad hoonemahtude poolest jääda samaks, ning funktsiooni poolest korterelamuteks või koolimaja puhul ühiskondlikuks hooneks,

Fertilitas haigla hoone on aktiivselt kasutatav ning hoone on renoveeritud. Kaubandushoone tuleks samuti renoveerida ning rohkem kasutust leidev funktsioon sellele anda (restoran, *pop-up* poed, kontorid). Kaluri tee 3 haljasala väärtuslikumad elemendid on Leonhard Lapini kujundatud ehitatud maastik (müüristik, muruterrassid ja hekiread), ajaloolised elemendid antud alal peaksid olema vähemalt markeeritud, kui mitte restaureeritud või rekonstrueeritud.

5. Projektala kirjeldus ja analüüs

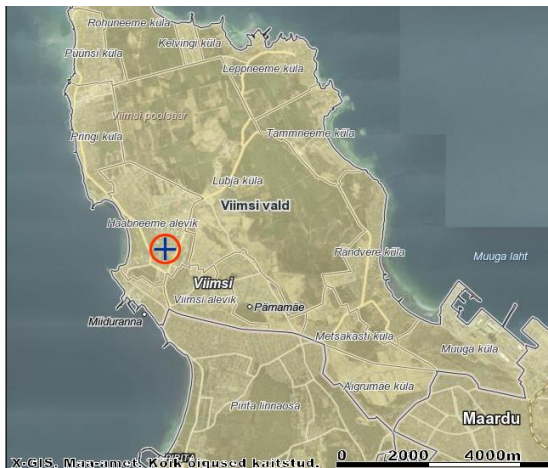
Käesolevas peatükis on välja toodud Kaluri ja Ravi tee projektala tutvustus, taustauuring ning analüüsist tulenevad probleemkohad ja väärtused.

5.1 Asukoht

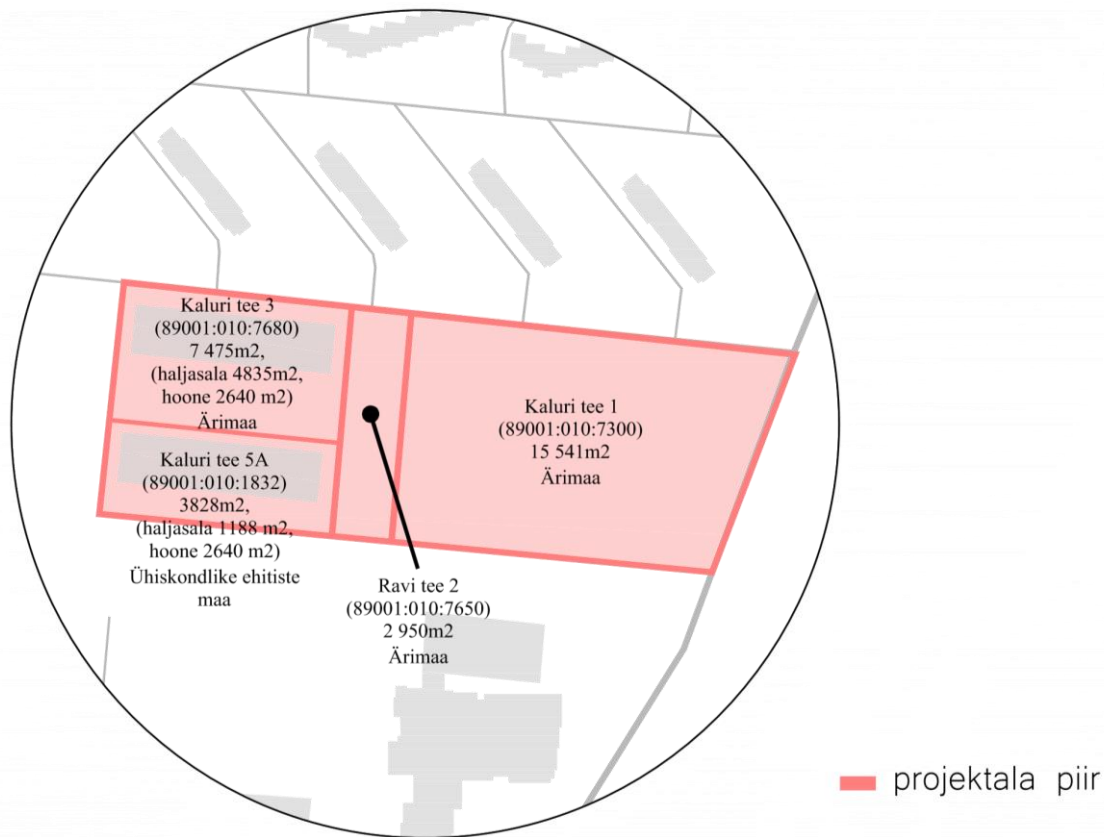
Viimsi aerofoto. Jegor Sinitsõn

Haabneeme alevik asub Viimsi poolsaare läänerannikul Haabneeme lahe ääres, Viimsi-Randvere ja Viimsi-Rohuneeme tee ääres, Tallinna linna külje all. Asulast jäävad lõunasse Miiduranna küla ja Viimsi alevik, itta Lubja küla ning põhja Pringi küla. Aleviku keskusest Tallinna kesklinna on 13,3 kilomeetrit

Asustusüksused ja projektala asukoht. Allikas: Maa-ameti geoportaal.

Projektala asub Harjumaal, Viimsi vallas, Haabneeme alevikus. Projektala aadressid on Kaluri tee 1 (89001:010:7300), Ravi tee 2 (89001:010:7650), Kaluri tee 3 (89001:010:7680) ja Kaluri tee 5A (89001:010:1832).

Projektala kogusuurus on 29 794 m², millest 24 514 m² on haljasala.

5.2 Projektala hetkeolukord

Kaluri tee 5A alal asub renoveeritud Fertilitas haigla ja Kaluri tee 3 alal renoveerimata kaubanduskeskus üksikute pinnapoekeste ja äriruumidega ning Grossi toidupoega. Hoonete keskel asub Leonhard Lapini poolt disainitud ehitatud maastik, mis on oma välimuselt hooldamata. Lagunenud teed, trepid ja müüristik ning hooldamata põõsaread. Lammutatud on istumiskohtadega varjualused/sissepääsu markeerivad ehitised ning keskne lehtla. Kaluri tee 1 ala on peamiselt läbikäigumaa. Ala lõunapoolses osas asuvad bussipeatused. Projektalal kasvab nõukogudeaegne puuderinne ja üksikud põõsad. Projektala keskmes asub amortiseerinud ümmargune asfaltplats ja sellest lähevad nelja kiirena keskmest teed. Asfaltplatsist põhjapool asub mitte töötav purskkaev, mis

rahvaküsitluse põhjal ei töötanud ka nõukogude ajal. Antud ala murekohaks on liigniiskus. Kaluri tee 1 ja Kaluri tee 3 ja 5A vahelisel alal asub aadressiga Ravi tee 2 Europark. Antud parkla asfaltkate on amortiseerunud ning teekatte märgistus puudub.

5.3 Kultuurilis-ajaloolised väärtused

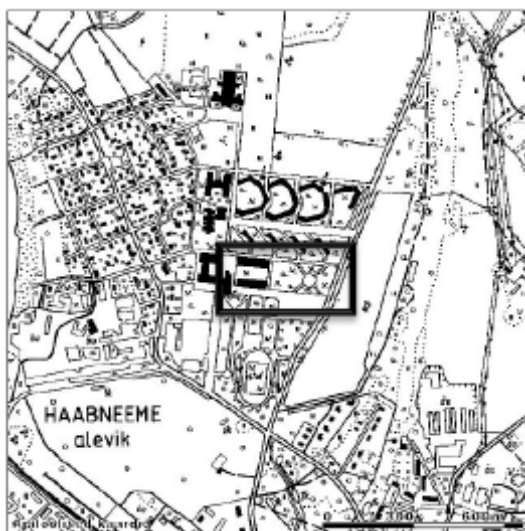
5.3.1 Haabneeme ruumiline kujunemine

1928. Eesti topograafiline kaart. M 1:10 000

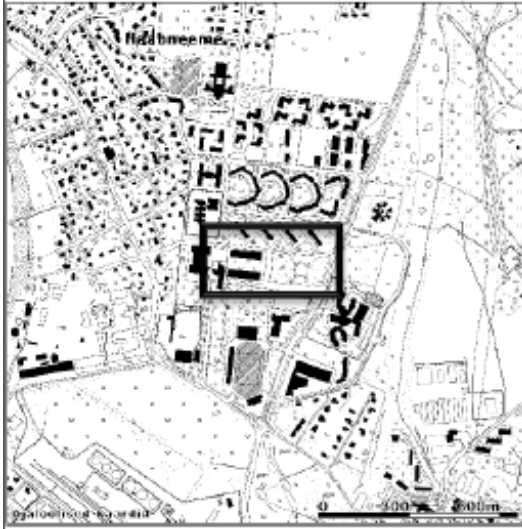
1936. Eesti topograafiline kaart. M 1:10 000

1989. Katastri aluskaart. M 1:10 000

1999. Eesti kaart. M 1:10 000

2009. Mustvalge põhikaart. M 1:10 000

2016. Reljeefivarjutusega põhikaart. M 1:10 000

1928 ja 1936. aasta kaardi pealt on nähtavad tänapäevased Viimsi-Randvere tee ja Viimsi-Rohuneeme tee, samuti võib arvata et eksisteerib juba Kaluri tee pinnastee. Haabneemes projektala vahetusläheduses asusid tol ajal Kiviloo-Kivila, Kärge-Käärti ja Allika talu. Näha on ka mõisapark alast kagupool. Projektala oli tol ajal heinamaa. 1989. aasta kaardi peal on näha äsja valminud S.Kirovi näidiskalurikolhoos ja aedlinnak kolhoosi lääne osas. Samuti mõisa ümber asuv asundus. Alles on ka veel Viimsi staadioni tribüün ja lasteaiad. 2009. aastaks on valmis ehitatud Viimsi kool ja Päikeseratta lasteaed Viimsi-Randvere tee ääres ning samuti Viimsi kaubanduskeskus. Kaardi põhjaosas on näha ka praeguse Heki tee ja Tammepõllu tee uusarendus. 2016. aastaks on valminud ka Viimsi keskus ja Rimi Hypermarketi hoone.

5.3.2 Projektala ruumiline kujunemine

Maaamet. 1:5000. 2000

Maaamet. 1:5000. 2002

Maaamet. 1:5000. 2006

Maaamet. 1:5000. 2018

2000. aasta ortofotol on näha Lapini kujundatud lehtla ja ehitatud maastik Kaluri tee 3 ja 5A alal. Kaluri tee 1 ja tänapäevasel Ravi tee 2 alal laiub muruplats. Samuti on nähtav keskne asfaltväljak ning sellest nelja kiirena minevad teed. Aimatavad on ümarväljaku ümber asetsevad muldvallid, mis on ümarad ja seest samal tasapinnal nagu ümbritsev tasapind. Põhja pool ümarplatsi on näha puskkaev ja lääne pool on aimatav element. Ümarplatsi ümber on näha kaks rida puid, millest seespoolne on eeldavalt tänast olukorda vaadates põõsarinne ja tagumine puuderinne. Kaluri tee 5 alal käib ehitustegevus tehnopargi ehitamiseks ning Atlantis H²O asemel laiub parkla ning selle kõrval asub park.

2002. aasta ortofotol on näha valmis Ravi tee 2 tee ja parkimisplats Kaluri tee 1 ja Kaluri tee 3 ja 5A vahel. Hoonetevaheline tehismaastik tundub olevad endises vormis nagu ka Kaluri tee 1 ala. Tehnohoone ehitamine on aeglustunud ja rajatud on parkla Kaluri tee 5 alale. Kahe aasta jooksul on ehitatud ka Viimsi Tervis SPA (kaardi lõunaosas).

2006. aastaks on Kaluri tee 3 alal sissepääsu määratlenud paviljonid ja istumispaigad eemaldatud. Ehitatud maastikust idapoolsele on tekkinud arvatavasti kauplemisplats. Kaluri tee 1 ala muldvormid on hakanud madalamaks minema ning ehitatud on Viimsi kooli alusteed kirdepoole.

2014. aastaks on maha lammutatud nii tehnohoone kui ka muldvallid. 2015. aastal alustati Atlantis H²O veepargi ehitamist.

2018. aastaks on lammutatud Kaluri tee 3 alalt paviljon, ning sellest idapoolne ala on endiselt kasutusel turuplatsina. Kaluri tee 1 ala ümarplats on amortiseerunud, samuti ka teed. Muldvallidest on aimatav vaid nende kunagine olemasolu. Puittaimestik on lopsakam ning projektala ümber toimub vilgas tegevus staadionil, Viimsi koolis ja Viimsi Tervis SPA juures.

5.3.3 Elanikkond

Viimsi vallas elab 2018.aasta jaanuarikuu seisuga 19 387 inimest.¹¹ 2019. aasta jaanuarikuu seisuga elab vallas 20 360 inimest.¹² Mis näitab, et aastaga on valda registreerinud 973 inimest. 2017. aasta augusti andmetega elab Haabneemes 6064 elanikku.¹³

5.4 Looduslikud väärtused

Haabneemes asub Haabneeme klindiastangu maastikukaitseala ja sellest põhja pool Lubja klindiastangu maastikukaitseala. Kaitsealale jääb Vimka seiklus- ja lumepark, Lubja koobas, kevadised karulaugu väljad ning nõukogude aegsed tsisternid ja tuletorn. Looduslikku ilu pakuvad veel Viimsi mõisapark ja Haabneeme rannas asuv sanglepik.

5.4.1 Reljeef

Haabneeme aleviku peamine vaatamisväärsus ja reljeefne element on 53 meetri kõrgune Lubja klindiastang, mis on nähtav ka projektalalt.¹⁴

Projektala on suhteliselt tasane, 0,5 meetri langusega läänest itta. Kõrgus merepinnast on 9,5-10 meetrit. Tasasuse ja klindi tõttu on ala ajutiselt suurvee ajal liigniiske. Vee ära juhtimiseks ja kogumiseks on Kaluri tee 1 ala osaliselt ka kraavistatud. Kaluri tee 3 alal on tehnilikult reljeefi muudetud.

¹¹ Eesti Statistika. [WWW] <http://andmebaas.stat.ee/Index.aspx?lang=et&DataSetCode=RV021#> (22.03.2019)

¹² Siseministeerium. *Rahvastiku statistika/ Eesti elanike arv kov-ide lõikes seisuga 01.01.2019*. [www] https://www.siseministeerium.ee/sites/default/files/dokumentid/Rahvastiku-statistika/eesti_elanike_arv_kov-ide_loikes_seisuga_01.01.2019.pdf (24.04.2019)

¹³ Viimsi valla üldplaneering. (1999). *Rahvastik*. lk 14-15.

¹⁴ Entsüklopeedia. (2011). *Haabneeme*. [WWW] <http://entsyklopeedia.ee/artikkel/haabneeme1> (22.03.2019)

5.4.2 Geoloogilised tingimused

Haabneeme mullastiku kujundas tasandikuline pinnamood ja karbonaativaeste mereliste setete valitsemine ning kõrge põhjavee tase. Aluspõhi koosneb valdavalt savisest pinnasest või liivakivist. Pinnamoe moodustavad tasandikud, vallid ja Lubjamägi. Muldadest on iseloomulikud happelised leetunud ja gleistunud mullad.¹⁵ Sobilik kasvupaik mändidele.

5.4.3 Taimkate ja dendroloogia

Dendroloogilise visuaalse hinnangu andmisel on lähtutud Tallinna Linnavalitsuse 3. mai 2006. aasta määrusest nr 34 "Puittaimestiku ja haljastuse inventeerimise kord". Tervisliku seisundi hinnangu andmisel on lähtutud Sulev Järve tõlgitud ja redigeeritud "Puu ja selle üksikosade seisundiklassid".

Kaluri tee 3 ala on ökoloogiliselt madala väärtusega. Ala läänepoolsemas osas projektalast väljas kasvab üksik kõrgem mäгимänd. Põõsarinde moodustavad ehitatud maastiku ümber Thunbergi kukerpuu 2,5 meetri kõrgused hekiread ja 1,2- 1,5 meetri kõrgused läikiva tuhkpuu hekiread. Alal kasvavad hekitaimed on hooldamata, metsikult kõrgusesse ja laiusesse kasvanud, vanad, osaliselt kuivanud ja seenhaigustest kahjustunud. Lisaks kasvab hekiridades võõrliike.¹⁶ Alal tuleks korraldada põõsaste tagasilõikus nii palju et ohjata okste tee peale kasvamist.

Kaluri tee 1 alal kasvavad hariliku männi, hariliku kuuse ja arukaskede grupid ning kolm sangleppa. Põõsarinde moodustavad ebaühtlase suurusega Tõmbilehise viirpuu read. Alal kasvab ka üks mäгимänd. Puittaimestik on alale istutatud 1980ndatel aastatel. Muru vajab hooldamist. Alal on hiljuti tehtud raiet. Dendroloogilise uuringu alusel selgusid väheväärtuslikud puud, mis kuuluvad maha võtmisele. Nendeks on number 13 sanglepp, arukased number 16-18 ja 21-24, mäгимänd number 28, harilikud kuused number 48-50, 53, 55, 57 ja 67, harilikest mändidest 92, 95, 103 ja 153. Peamiseks põhjuseks oli teistele puudele allajäänud puude kehv seisund. Hoolduslõikust vajavad ka tõmbilehise viirpuu ebaühtlased read, mis loovad ebakorrapära sümmeetrilises pargis.

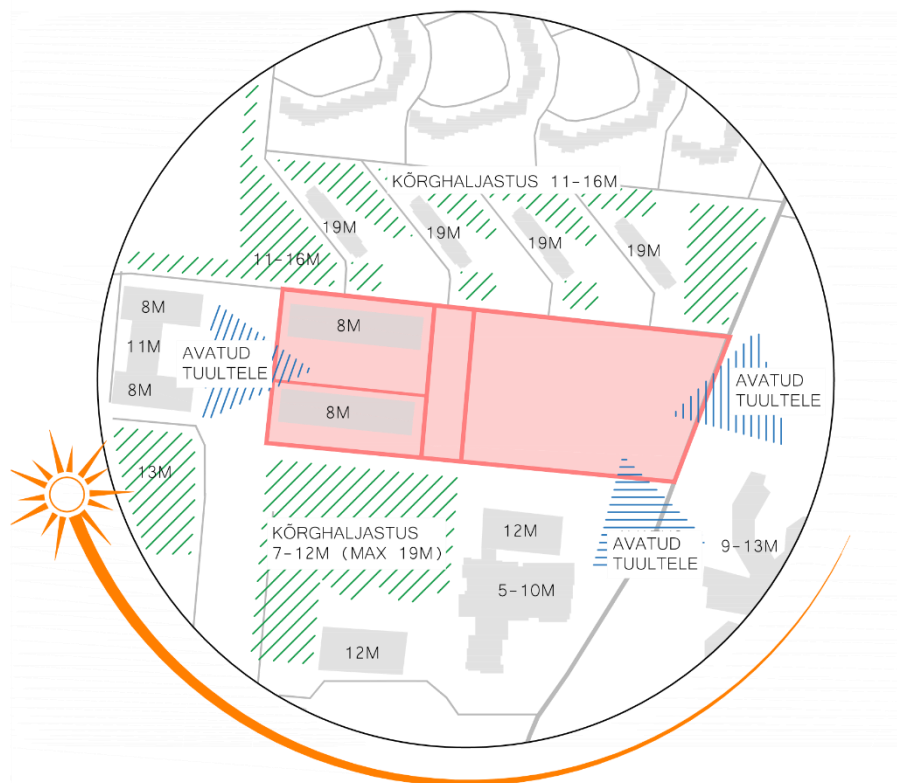
¹⁵ Viimsi valla üldplaneering. (1999). *Looduslikud tingimused*. lk 5-6.

¹⁶ Viimsi valla haljastuse arengukava 2018-2028. (2018). [WWW] <https://www.riigiteataja.ee/aktilisa/4211/2201/8075/Lisa.pdf>

Ravi tee 2 alal kasvab kuus III väärtusklassi suurelehist pärna, mille seisukord on hea.

Projektala murupinnad vajavad väetamist ja niitmist. (Vaata lisast dendrooloogilise hinnangu tabelit ja plaani; lk 49-61 ja 66)

5.4.4 Kliimaatiline analüüs

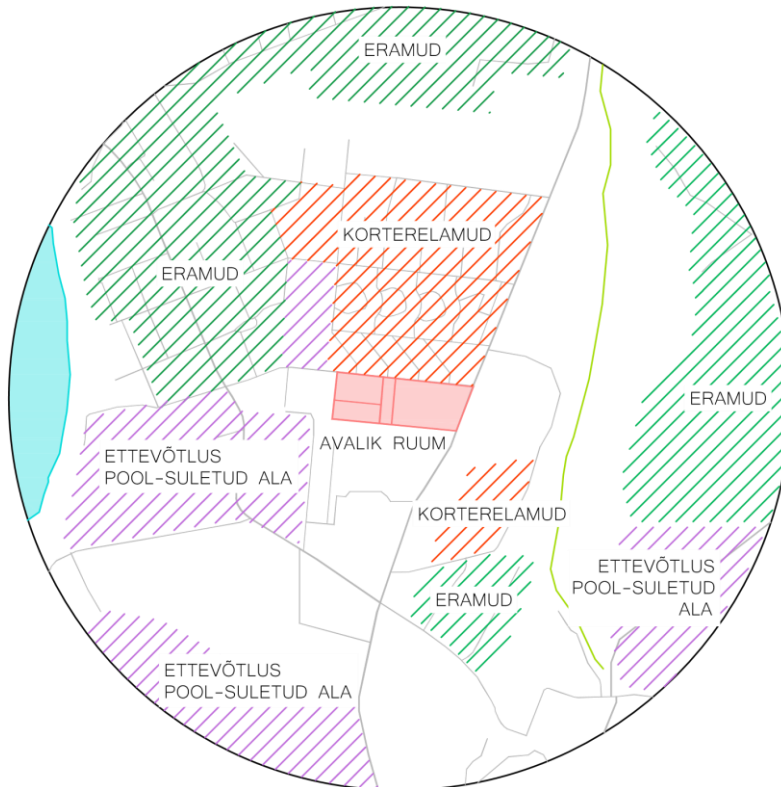
Kliimaatiline skeem. Autor: Anna Maria Järvasalu.

Viimsi paikneb Põhja-Eesti rannikumadalikul, kus on jahedam mereline kliima. Mereäärne asendi tõttu on piirkonnas pehme talv, jahe ja pikk kevad, hiline suve algus ning soe ja pikk sügis. Võrreldes sisemaaga on sademete hulk rannikualal väiksem ja tuuled on tugevamad.

Harku ilmaprognoosi järgi on 1/3 aastast valdavalt miinuskraadid. Kõige külmemad kuud on jaanuar ja veebruar. Kõige soojemad kuud on juuli ja august (vt lisast temperatuuri diagrammi). Sademete hulk on suurim juulis ja augustis ning samuti septembrist novembrini. (vt lisast sademete diagrammi). Kevade lõpust suve lõpuni on valdavalt vähem tuuli, ent sügis, talv ja kevad on üpris tuulised (vt lisast tuulte diagrammi).

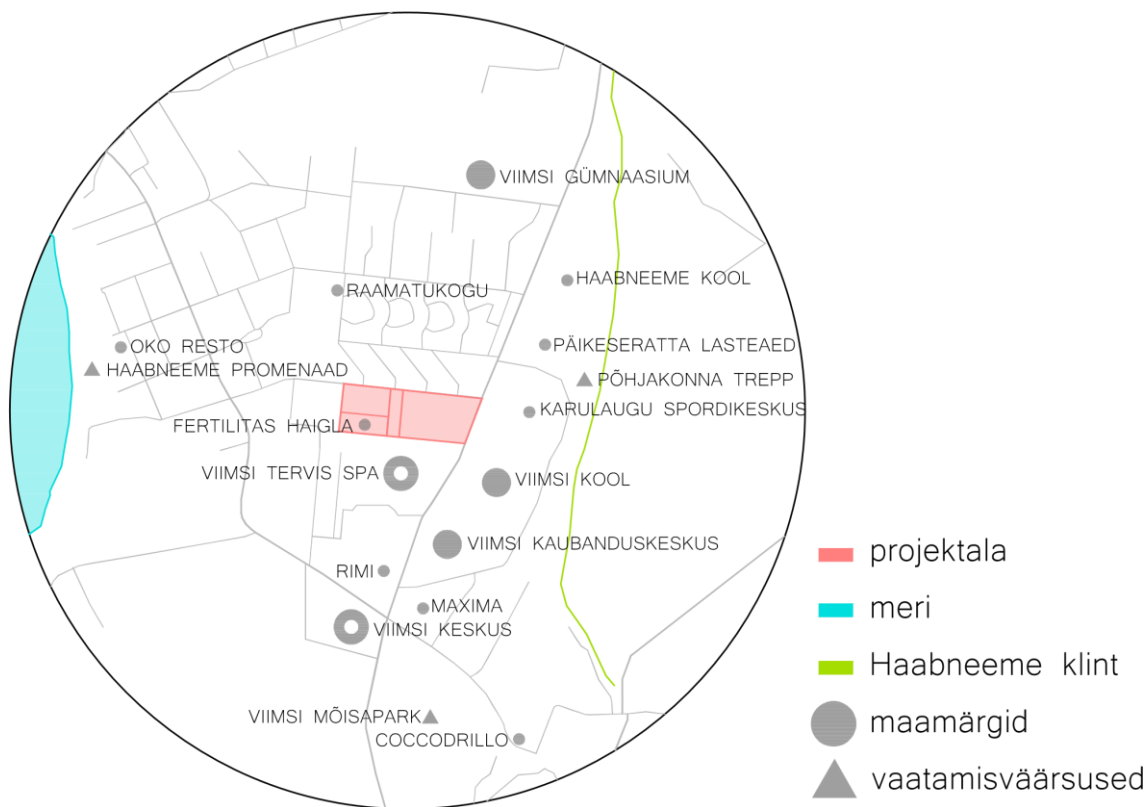
Projektala on enamuse küljest hoonete või kõrghaljastusega piiratud, suurim tuulekoridor tekib Viimsi-Randvere tee juurest, mistõttu on põhjendatud kõrghaljastuse lisamine Kaluri tee 1 idapoolsesse ossa. Kaluri tee 3 läänepoolsesse ossa tuleks ka projekteerida mõõdukalt tuuletakistusi.

5.5 Ruumianalüüs

Elamistihedus. Autor: Anna Maria Järvsalu

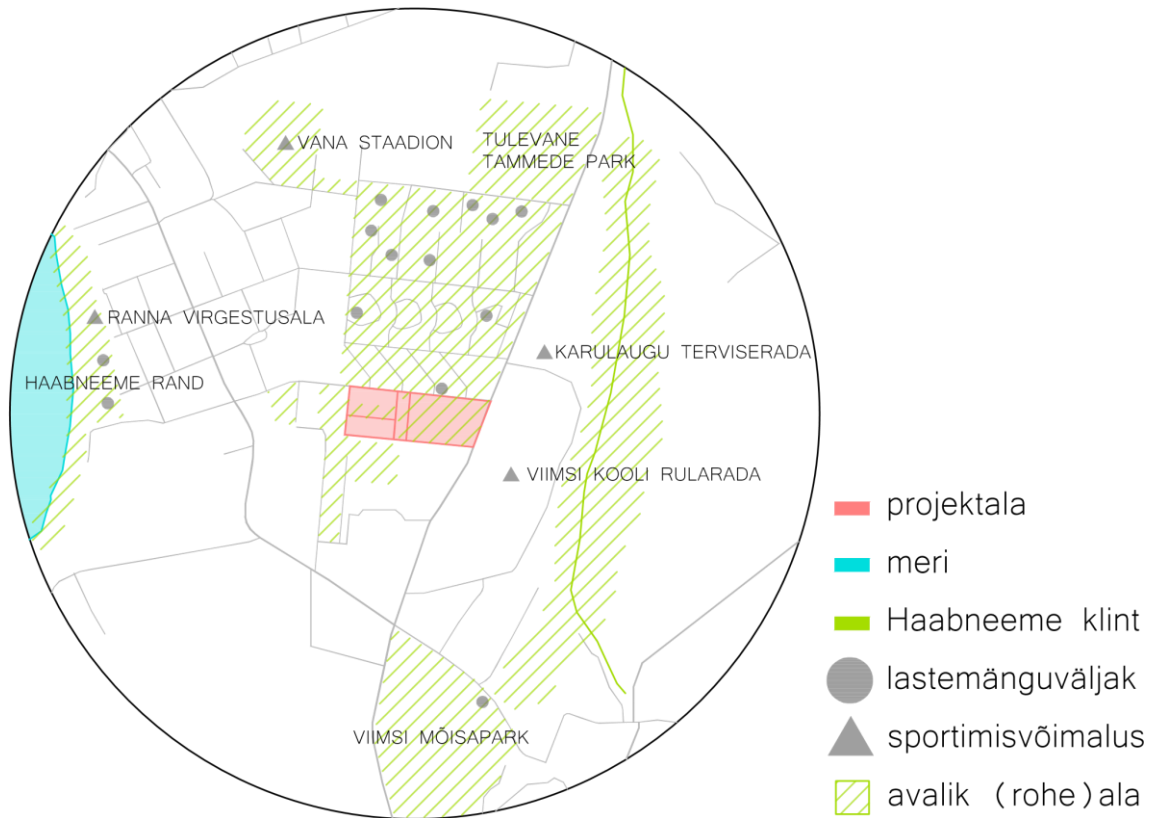
Haabneeme keskuse ümber asub rohkesti oma aiaga eramu- ja ridaelamurajoone. Keskuses asub ka tiheda ehitustihedusega korterelamupiirkond. Potentsiaalsed avaliku haljasala kasutajad on korterites elavad pered ja eakamad.

Maamärgid ja vaatamisväärsused. Autor: Anna Maria Järvsalu

Viimsi valla suurimaks tõmbekeskuseks on Haabneeme keskus. Haabneeme keskus asub vahetusläheduses Viimsi ja Miiduranna asumiga. Haabneeme keskus koosneb mitmetest maamärkidest. Need on vee- ja spordikeskused, haridusasutused, restoranid, avalikud haljasalad ja vaatamisväärsused ning loomulikult kaubandusasutused, samuti ka kino ja *bowling*. Suurimad tõmbenumbrid on Viimsi Keskus Selveri, poodide, restoranide, jõusaali ja *bowlinguga*. Palju kohalikke ja turiste külastab ka Viimsi Tervis SPAd. Samuti on suure kasutustihedusega Viimsi kool, kus käib 2019. aasta seisuga 1185 õpilast ja Viimsi riigigümnaasium, kus käib 330 õpilast¹⁷.

¹⁷ Harjuelu. [www] <http://www.harjuelu.ee/tabel-keila-kool-tousis-harjumaa-suurimaks-kooliks-kus-aga-koige-rohkem-1-klassi-minejaid/> (24.04.2019)

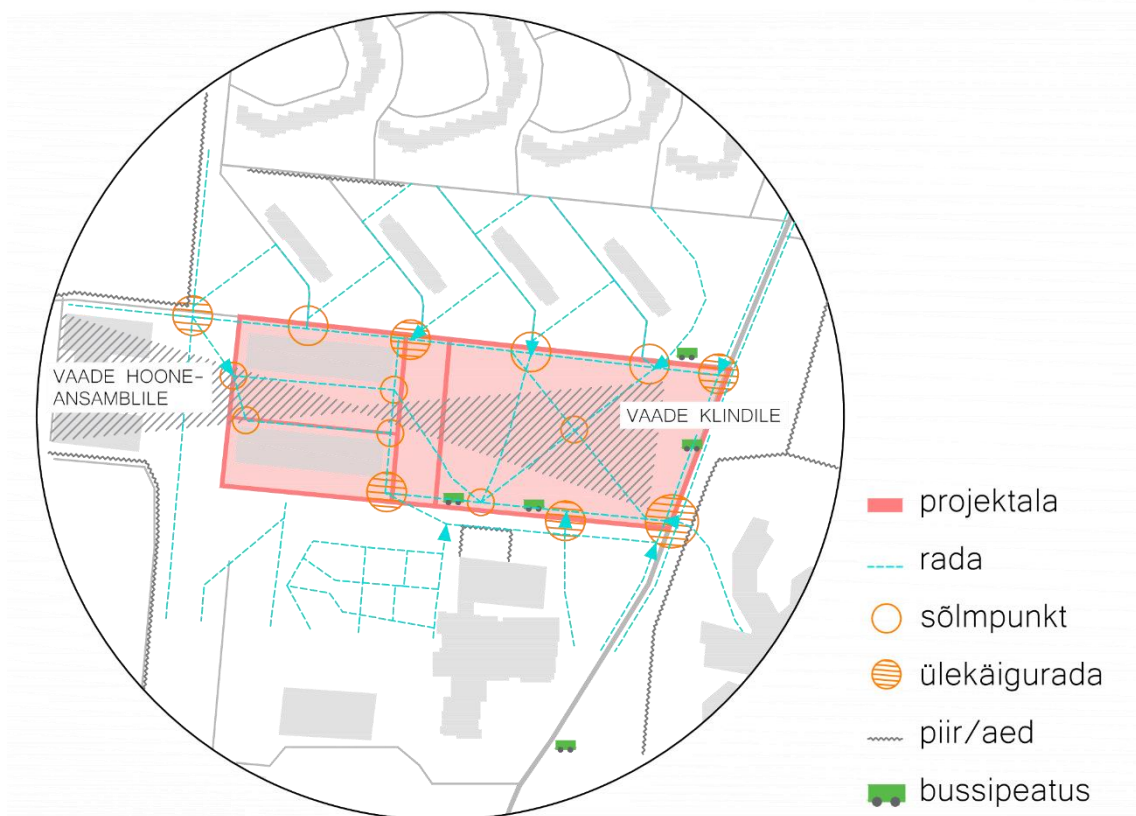

Rekreatiivsed võimalused ja rohealad. Autor: Anna Maria Järvsalu

Elamistiheduse skeemi ja rekreatiivsuse skeemi ühildades, näeb et korterelamupiirkonnas asub enim mänguväljakuid. Ent välisvaatlusel selgus, et lapse east vanematel inimestel nendele aladele aega veetma asja ei ole, sest alad on siiski mõeldud väikelastele. Avalikud haljasalad on Kaluri tee 1, 3 ja 5 haljasalad, samuti mõisapark ja Haabneeme rand. Sportimisvõimalused ka vanemale kasutajagrupile asuvad Haabneeme rannas, vana staadioni juures, Karulaugu terviseraja juures ning koolilastele on ka Viimsi kooli rularada.

Analüüsist võib järeldada, et korterelamu piirkondadest liigutakse enim jala kaubandusse, treeningsaali ja ka kooli, ent välistada ei saa ka eramutes elavaid noori ja aktiivsemaid vanemaid või eakamaid, kellel pole juhilube.

Õueruumi vajavad enim korterelamutes elavad inimesed, kuna puudub võimalus aeda astuda ja loodust nautida. Korterelamupiirkondades on peamiselt mõeldud väliruumi lahendamisel väikelastele. Vähesel määral ka istepinkide rajamisel täiskasvanutele.

Lynch analüüs. Autor: Anna Maria Järvsalu

Projektala läbivad mitmed rajad. Peamised rajad viivad bussipeatustesse, teised ka kaubanduse, spaa või haridusasutuste juurde. Ala ümbritsevad mitmed üleikäigurajad, ent siiski on Kaluri tee 1 alal isetekkeline rada 1A peatusest korterelamute poole põhja. Lõigatakse ka sama peatuse juurest loodesse Grossi poe suunas. Ala ümber on aiaga piiratud loodesse jääv endise Piilupesa lasteaia krunt, edelasse jääv pumbajaama ala, lõunasse jääv Atlantis H²O veepargi torud ja kagusse Viimsi kooli territoorium koos staadioniga. Alad pole avalikuks kasutamiseks, mistõttu kujunevad rajad nende kõrvalt. Ala ümbritseb kaks peamist bussipeatust ala lõunaosas kus on linnaliini- ja maakonnaliinide peamine peatus Haabneemes.

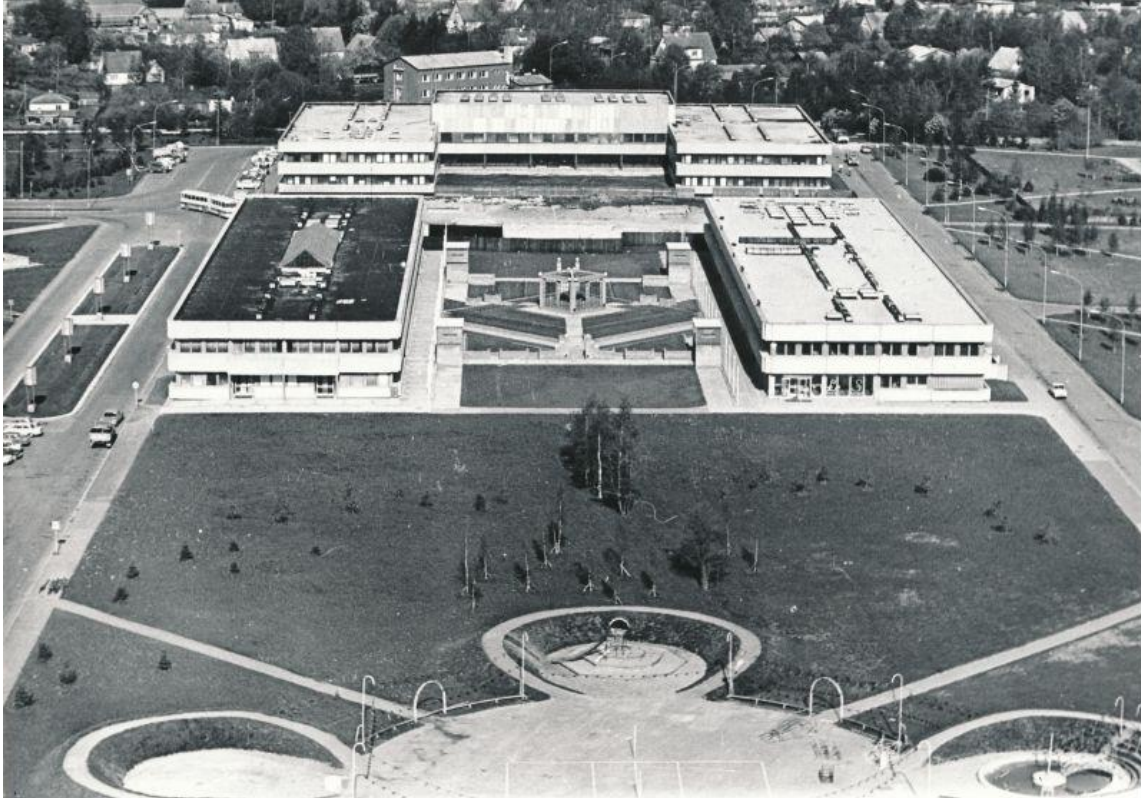
5.5.1 Ühendused ja ligipääsetavus

Peamine suurem trass kesklinnast Maardu poole on Viimsi-Randvere tee. Viimsi-Randvere teest põhjapoole viib Viimsi-Rohuneeme tee.

Projektalast põhja pool asub Kaluri tee, projektalade vahel ja alast lõuna pool asub Ravi tee ja itta jääb Randvere tee.

5.6 Esteetilised väärtused

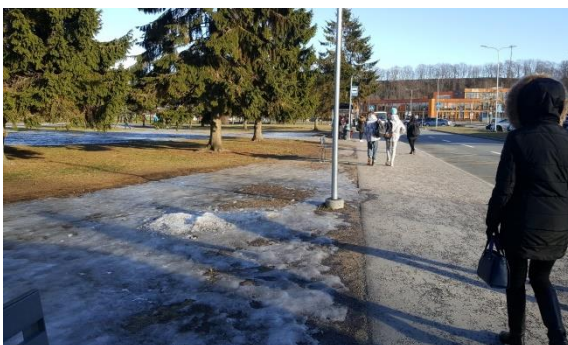
5.6.1 Ajaloolised fotod

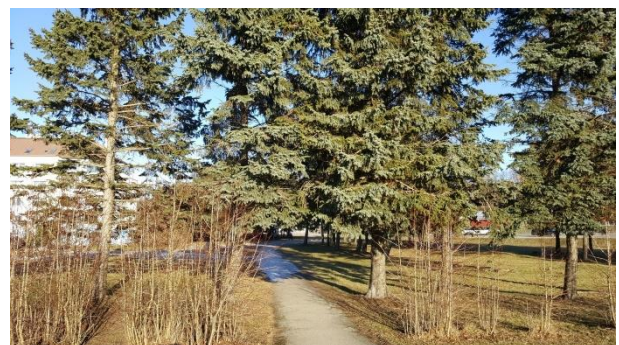
Vabariigi üks paremaid kalurikolhoose on Kirovi nimeline nädiskalurikolhoos. HM F 142913.

Pildil on näha Kaluri tee 3 alal asuvad tehismaastiku ning istumisvarjualuseid. Parkla funktsioon puudub. Kaluri tee 1 alal on näha muldvallid, teedevõrk, noor kõrghaljastus, muldvallide sees purskkaev, monument. Keskväljakut ümbritsev piirdeaed, valgustid, keskset pallimänguala. Vaata lisa muinsuskaitse eritingimustest lk 16, 18-21.

5.6.2 Vaated

Vaade bussipeatusest Viimsi Koolile.

Vaade Kaluri tee 1 väljakult.

Vaade Kaluri tee 1 purskkaevule.

Vaade Kaluri tee 1 väljakult Viimsi koolile ja Viimsi Tervis SPA parklale.

Vaade Kaluri tee 1 väljakult Karulaugu spordikeskuse, staadioni ja klindi poole.

Vaade Kaluri tee 1 platsilt purskkaevule ja korterelamutele.

Isetekkelised rajad bussipeatusteni, Kaluri tee 1.

Vaade Kaluri tee 1 alale Ravi tee 2 parklast .

Vaade Grossi poe poole, parklale ja elamutele.

Vaade veekeskusele ja Fertilitasele ehitatud maastikult, Kaluri tee 3.

Vaade ehitatud maastikult klindi poole.

Vaated ehitatud maastikult Kaluri tee 5a krundile.

Vaade pumbajaamale

5.7 Kasutajagrupid

Kasutajaks on erinevad jalutajagrupid. Peamiselt õpilased ja töötavad inimesed, kes kasutavad liinibusse. Samuti kasutavad ala emad lapsevankritega, eakamad, haigla külastajad, kaubanduskeskuse külastajad, sportijad ja teised elanikud.

5.8 Rahvaküsitlus

Facebooki Viimsilaste gruppis lisatud rahvaküsitluses osales 31 inimest. Selgus, et 58% vastajate arust tuleks haljasala pigem taastada ja moderniseerida. 42% vastajatest arvas, et ala tuleks taastada ajaloolisel näol ning 13% arvas, et ala ei vääri säilitamist.

Vastajate arvates vääriskid taastamist purskkaev, müüristik-astmestik, lehtla ja istumisvarjualused. Vähem olulisemaks peeti muldvalle. Inimeste soov oli alal näha pigem lihtsaid puhkeala elemente nagu istumispingid, veelemendid ja lillepeenrad, teises järgus sooviti näha rohkem kõrghaljastust, reljeefseid elemente ning installatsioone ja kunstiteoseid. Vähem poolehoidu said rekreatiivsed elemendid nagu mänguväljakud, lauatenniselaud ja võrkpüramiid. Selgus, et 78% inimestest peavad vajalikuks Ravi tee 2 sõidutee- ja parklafunktsiooni.

5.9 Kokkuvõtte ja järeldused

plussid	miinused
<ul style="list-style-type: none">• ala on avatud päiksele• alal on heas korras puittaimestik• ala on potentsiaalne läbikäigumaa-tähtsad maamärgid ümberringi• ala potentsiaalsed kasutajagrupid on korterelamutest ja elamutest• mänguväljakute funktsioone on vahetusläheduses piisavalt• ala kasutustihedust tõstavad bussipeatused• ala on kergesti ligipääsetav• ümberringi on rohkelt parkimisvõimalusi• rahvas soovib, et ala taastataks ja alale leitaks uus funktsioon	<ul style="list-style-type: none">• ala on liiga avatud tuultekoridorile lääne-, kagu- ja idaosast• ala on hooajaliselt liigniiske• vaated tänapäevastele "arhitektuurikastidele" (Atlantis H²O hoone, Karulaugu spordikeskus)• teismelistele, noortele ja täiskasvanutele on vähe väliruumis tegutsemise võimalusi• lagunenu välisilme- teed, müüristik, põõsarinne

6. Maastikuarhitektuurne lahendus

6.1 Kontseptsioon

Projektlahenduse kontseptsioon on luua Viimsisse korterelamutes elavatele peredele ja paaridele kodupark. Samuti tuleb arvestada, et ala on pidevas kasutuses ka privaatelamutes elavate inimeste seas, kuna projektala läbivad teed bussipeatusteni. Sellest tulenevalt on alale planeeritud rohkelt peatumis- ja ajaveetmispaiku ning jalgteid.

Eesmärk on luua Kaluri tee 1 ala ümber männimetsast inspiratsiooni saadud ökoloogiline kõrghaljastatud ring grillimisaladega, koos keskse piduliku väljakuga, mis on ühenduses Kaluri tee 3 ja 5A ajalooliselt taastatud ja täiendatud tehismaastikuga.

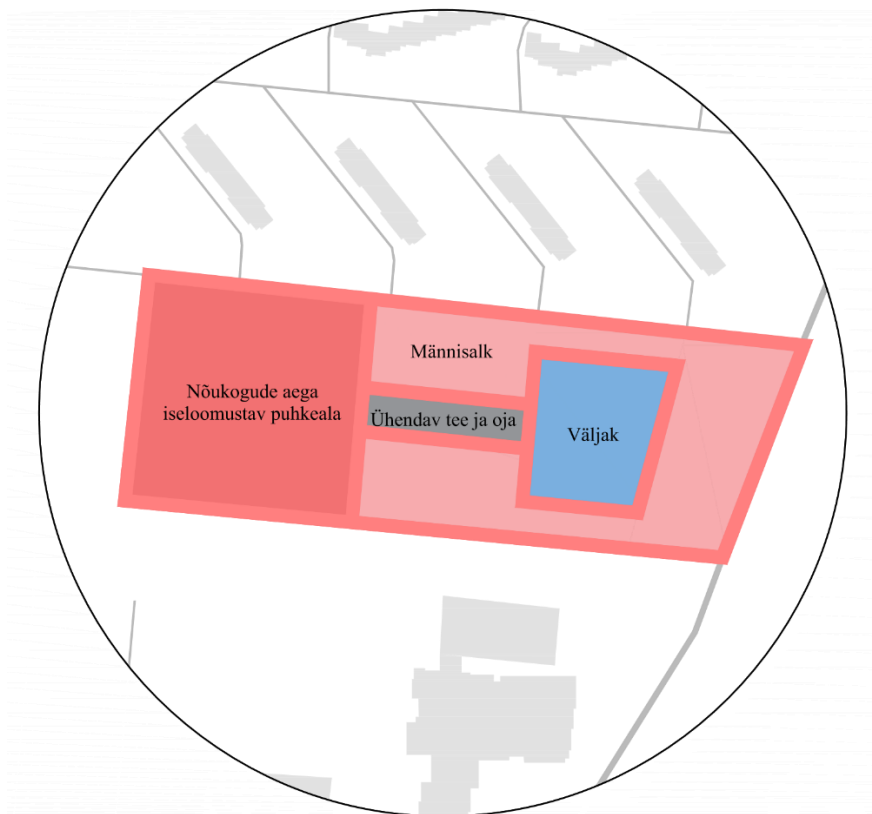
Planeeritud on lisada geomeetriliselt paigutatud männiridasid, et vähendada liigset avatust ja luua samas matemaatiliselt pidulik õueala, vajadusel saab platsi kasutada kogukondlike väliürituste pidamiseks (jaanipäev, laadad, tähtpäevad).

Kavandatavad muudatused suurendavad looduslikku väliruumi tunnetust ja ökoloogilisust (loob lindudele ja putukatele elamisruumi) ning samas loovad elanikele kohtumispaiku.

Esimeses etapis tehakse alal lammutustööd (amortiseerinud teede ja parkla eemaldus), paralleelselt tuleb teha puittaimestiku hoolduslõikused ja juurdeistutused. Seejärel algab ehitustegevus (valgus- ja veevoolu trassi loomine, tehismaastiku restaureerimine, teede sillutamine, väikevormide lisamine). Ning seejärel tehakse muru- ja rohttaimestiku ning lilleistutuste rajamistöid.

6.2 Tsoneering

Viimsilaste kodupark jaguneb neljaks- ajalooliselt taastatud ning moderniseeritud pidulik Kaluri tee 3 ja 5a ala, alasid ühendav veeoja ala, väljakuala ning veeoja ja väljakuala ümbritsev männisalk pargiala.

Tsoneeringu skeem. Autor: Anna Maria Järvasalu

Kaluri tee 3 ja 5a ala tehismaastik restaureeritakse esialgsel kujul. Kaluri tee 1 ala poolt vaadeldav esine müür, lehtla ja istumisvarjualused markeeritakse tumedama sillutisega ja teadetetahvliga. Tehismaastiku lääne ja idapoolsesse ossa rajatakse Rapla KEK sisehoovist inspiratsiooni saadud astmestik maapinnast allapoole, mille keskel asub veesilm. Ehitatud maastiku keskmesse on planeeritud pinkide ja laudadega ala. Alale on planeeritud ka isetoimiv "kohvik". Eesmärgiks on luua pidulik, nõukogude aega iseloomustav ala mitmete istumisvõimalustega. Et koolilastel ja töötajatel oleks väliruum, kus saaks poest või kodust kaasa võetud einet nautida; ilusa ilma puhul aega veeta, kohtuda, puhata ja meeli rahustada. Ala väljakuga ühendab sirgjooneline tee, mille tsesntrisse viivad istumisvõimalustega astmestikud ja mille tsesntris asub veeoja. Eesmärgiks on luua alasid ühendav aktsentelement. Kaluri tee 1 alale endise teede kihistuse kohale rajatakse väljak. Väljaku ajalooline kihistus on markeeritud tumedama sillutisega. Eesmärk on luua avar väljak, et läbikäidavus igast suunast oleks optimaalselt tagatud ning et oleks ruumi kogukondlikeks üritusteks nagu laudad ja tähtpäevad. Alale on planeeritud rohkesti pinke ja lillepeenraid. Endise purskkaevu kohale on planeeritud skulptuur "tulekera". Tulekera on skulptuurne element, mis pakub valgus- ja veelamust. Inspiratsiooni andis Balti Jaama Turu ees asetsev vett purskav

skulptuur. Ümarväljaku keskele on planeeritud kõrgem veesilm ning Ravi tee äärsesse külge paviljon. Paviljoni eesmärgiks on luua pargiruumi alternatiivne bussioote paviljon.

Kaluri tee 1 väljakut ümbritseb geomeetriliste ridadena istutatud männisalk. Männisalga sisse jäävad 6 grillpaviljoni. Tsooni eesmärk on luua ökoloogiline grillala korterelamutes elavatele peredele ja paaridele.

6.3 Teed ja platsid

Ala ümbritsevad kergliiklusteed jäävad asfaltkattega. Ajaloolised teed on planeeritud mustast betoonkivist ning ringsed alad ringkivist musta ääri- ning mustilise sisuga. Uus väljaku osa ja ülejäänud pargisisesed teed tulevad hallist betoonkivist.

Kasutatavad betoonkivid:	Mõõdud	Värvus	Illustreeriv pilt
Ringkivi Ikodor.ee	Ø/D=2400, h=70	Must, hele- ja tumehall	
Talukivi™60 Ikodor.ee	(p x l x h)= 200 x 100 x 60	Must ja hall	

6.4 Valgustus

Parki valgustavad 5 meetri kõrgused kolhoosi stiilis valged kuppelvalgustid.

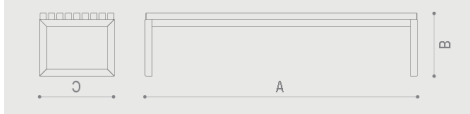

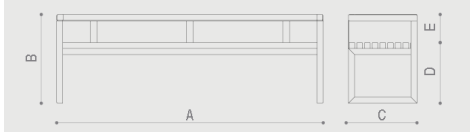

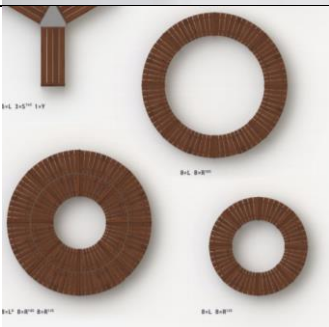
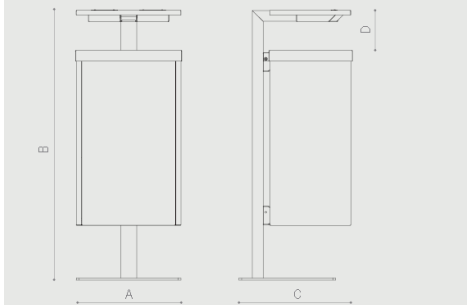

Autor: Anna Maria Järvasalu

Grillmajasid ja nende ümbrust valgustab 3 meetri kõrgusele paviljonidesse planeeritud valgusallikad.

6.5 Väikevormid

Väikevormid on valitud Extery tootekataloogist ja on valdavalt arhitektoonilised tumedast puidust või metallist või kombineeritult valmistatud. Moodulpink Jada on mõeldud ringplatsidele ringse sümmeetrilise istumisala loomiseks. Väikevormid on betoneeritud jalaga pinnasesse vastavalt tootja juhisele.

Väikevormi d Extery.ee	Mõõdud (mm)	Illustreeriv pilt	Värvu s
Club	 <p>A= 2000; B=445; C=500</p>		Must
Club 2	 <p>A= 2000; B=750; C=500; D=445; E=205</p>		Must
Jada	Moodulpink Jada. Istumisosa laius 470 Istumisosa kõrgus 440		Must
Vandal 75	 <p>A=390, B=1000; C=365; D=130</p>		Tume- hall

6.6 Veestik

Projektalale on projekteeritud 3 ühenduses olevat veeelementi. Kaluri tee 1 ala kõrgendatud veesilm, Kaluri tee 3 kaks riskülikukujulist basseini, millest pargi keskem bassein on maapealses ühenduses kolme krunti ühendava veeojaga.

6.7 Haljastus

Kaluri tee 1 alale on projekteeritud geomeetrilistes ridades männiistikud (98 tk). Mändide alla on projekteeritud rohtne kate vabakujunduslike sibullilleistutustega (krookused, metsikud tulbid, nartsissid). Väljakule annavad värvi hooajalised sibul- ja püsilillepeenrad. Kaluri tee 3 alal läikiva tuhkpuu ja Thunbergi kukerpuu hekid tuleb tagasi lõigata nii, et võra ei ulatuks teele. Lisaks tuleb põõsaread puhastada võõrliikidest. Uuesti istutamisele kuulub 11 Thunbergi kukerpuu istikut ning 3 läikiva tuhkpuu istikut hekkides asetsevate tühjade kohtade tõttu.

Kokkuvõte

Käesoleva bakalaureusetöö kujundusprojekt on valminud endise S.Kirovi näidiskalurikolhoosi keskuse, Kaluri tee 1, 3, 5a ja Ravi tee 2 haljasala kohta. Tegemist on 39. aasta vanuse haljasalaga, mis on aktiivselt kasutatav jalakäijatele läbikäigumaana ning haigla, kaubandusteeninduse ning parkimismaana. Ala kogusuurus on 2,98 ha, millest haljasala on 2,45 ha. Alal on asunud mitmeid ajalooliselt kõnetavaid elemente, ent mis on hooldamatuse tõttu nähtavad vaid fotodelt ja kaartidelt. Kuigi projektala omab väärtuslikku ajaloolist kihistust, pole see veel kaitse alla võetud.

Lõputöö eesmärgiks oli uurida nõukogude aegseid maastikulisi lahendusi, analüüsida projektala iseärasusi. Uurimuslikust analüüsist selgunud probleemid ning tulemid said aluseks projektala kontseptsiooni ja kujunduslahenduse osas.

Teooriaosast selgus, et 1970.-1980. aastate pargi stiilile iseloomulikud elemendid olid geomeetrilised maastikuvormid, murupinnad ning kõigile tuttav puittaimestik. Probleemkohaks oli alade liigne avatus ja steriilsus. Nii saigi eesmärk luua ökoloogiliselt suletum, turvaline Viimsilaste kodupark.

Projektala analüüsist selgus, et suurem osa ala kasutajatest on bussiga liiklevad inimesed, ning kuna jalutamishahemaad on väiksed sobiks ala laiendada bussioote pargiks. Peamised kasutajagrupid oleks veel korterelamute elanikud ning koolilapsed, mistõttu sobiks ala hästi ajaveetmise ja väliruumis einestamise funktsiooniga pargiks. Murekohaks on ala hooajaline liigniiskus, mistõttu tuleb tagada, et peamised teed mida kasutatakse saaks läbida kuiva jalaga.

Viimsilaste kodupargi projektideeks sai luua ökoloogiliselt piiratud inimhõõtmeline keskkond, kus korterelamutes elav või mõni muu pargikontseptsioonist huvituv inimene saaks kohtuda ja aega viita tulevases Viimsi kogukonnapargis.

Kogutud materjali abil saaks luua uuendusliku ja atraktiivse pargi, millest päikselise ilmaga saaks Viimsi elanikele peamine ajaveetmise park.

Summary

The design project for this bachelor thesis has been completed on former S. Kirov's exemplary fisherman farm. The research name is a design project on Kaluri street 1, 3, 5a and Ravi street 2. It is a 39-year-old green area that is actively used by pedestrians. There is also a hospital, commerce center and parking area. The size of the area is 2,98 ha, of which the green area is 2,45 ha. There have been several historically important elements, which are visible only on photographs and maps. Although the project area has a valuable historical stratification, it is not yet protected.

The aim of the thesis was to find and analyse the soviet-style landscape solutions and the peculiarities of the project area. Problems that emerged from the research, analysis and the results were the basis for the project area concept and design solution.

From the theoretical part it turned out that the typical elements of the 70s and 80s were geometric landscape forms, lawns and known Estonian wood vegetation. The problem was the excessive openness and sterility of the sites. So the purpose was to create an ecologically closed, secure home park in Viimsi.

The analysis of the project area revealed that the majority of users in the area are bus users, and since the distance is small of the area, it would be appropriate to expand the area into a bus waiting park. The second main users would be residents of apartment buildings and schoolchildren, so the area would be a good park for spending time and outdoor dining. Seasonal excessive humidity is the concern of the area, so it is important to ensure that the main roads that are used today can be passed through with dry feet.

The project idea of the Viimsi home park was to create an ecologically limited humane environment where people living in apartments or any other person interested in the park concept could meet and spend time in the future Viimsi community park.

The collected material could be used to create an innovative and attractive park, which in sunny weather would become the main attraction for residents of Viimsi.

Kasutatud kirjandus

1. Eesti Statistika. [WWW]
<http://andmebaas.stat.ee/Index.aspx?lang=et&DataSetCode=RV021#> (22.03.2019)
2. Entsüklopeedia. (2011). Haabneeme. [WWW]
<http://entsyklopeedia.ee/artikkel/haabneeme1> (22.03.2019)
3. Kultuurimälestiste riiklik register. Administratiivhoone. [WWW]
<https://register.muinas.ee/public.php?menuID=architecture&action=view&id=233>
(01.04.2019)
4. Kultuurimälestiste riiklik register. Lasteaed "Piilupesa". [WWW]
<https://register.muinas.ee/public.php?menuID=architecture&action=view&id=237>
(01.04.2019)
5. Kultuurimälestiste riiklik register. Korterelamud [WWW]
<https://register.muinas.ee/public.php?menuID=architecture&action=view&id=236>
(01.04.2019)
6. Kultuurimälestiste riiklik register. Kaubandus- teenindushoone. [WWW]
<https://register.muinas.ee/public.php?menuID=architecture&action=view&id=235>
(01.04.2019)
7. Künnapu, L. (2016). Muinsuskaitse eritingimused Tallinna Linnahalli renoveerimiseks. [www] <http://linnahall.ee/uncategorized/muinsuskaitse-eritingimused-tallinna-linnahalli-renoveerimiseks/> (12.04.2019)
8. Lankots, E., (2009). Tallinna nõukogudeaegne ehituspäränd [WWW]
https://register.muinas.ee/ftp/XX_saj._arhitektuur/maakondlikud%20ylevaated/harjumaa/tallinn/tallinn2.pdf
9. Lapin, L. (2005). Dokument ja loovus. *Artiklite kogumik 1997-2004*. Sirbi raamat
10. Lapin, L. (1997). Kaks kunsti. Tallinn: kirjastus Kunst
11. Lynch, K. (1960). The image of the city. The M.I.T Press
12. Muinsuskaitseameti koduleht. (2014). Muinsuskaitse eritingimuste juhend. [WWW]
https://www.muinsuskaitseamet.ee/sites/default/files/content-editors/Projekteerijale/pargid_2014_muinsuskaitse_eritingimuste_juhend.pdf
13. Niine, A. (1965). Maastikuarhitektuuri probleeme Eesti NSV-s. Tallinn: kirjastus Eesti NSV Teaduste Akadeemia

14. Paulus, K. (2013). Ado Eigi. Tallinn: Solnessi Arhitektuurikirjastus.
15. Paulus, K. (2019). 101 Eesti nõukogude aja ehitist. Varrak
16. Raam, V. (1997). Eesti arhitektuur. 3. osa. Harjumaa, Järvamaa, Raplamaa, Lääne-Virumaa, Ida-Virumaa. Kirjastus Valgus.
17. Siseministerium. Rahvastiku statistika/ Eesti elanike arv kov-ide lõikes seisuga 01.01.2019. [www]
https://www.siseministerium.ee/sites/default/files/dokumendid/Rahvastiku-statistika/eesti_elanike_arv_kov-ide_loikes_seisuga_01.01.2019.pdf (24.04.2019)
18. Vahtre, L. (2004). Eesti ajalugu gümnaasiumile. Tallinn, lk 289–293.
19. Viimsi valla haljastuse arengukava 2018-2028. (2018). [WWW]
<https://www.riigiteataja.ee/aktiis/4211/2201/8075/Lisa.pdf>
20. Viimsi valla üldplaneering. (1999).

LISAD

Lisa 1. Dendroloogilise hinnangu tabel

Jrk nr	Puit-taime nimetus	Hindami s-objekt	Rinnas-Diameeter (cm)	Kõrgus (m)	Võra suurim läbimõõt (m)	Klass	Märkused
1	harilik mänd	üksikpuu	50,6	18	10	III	
2	harilik mänd	üksikpuu	44,9	17,5	7,5	III	
3	harilik mänd	üksikpuu	24,2	14	7	III	lääne poole kaldu
4	harilik mänd	üksikpuu	25,6	13	7,5	III	
5	harilik mänd	üksikpuu	46,2	14	8,5	III	
6	harilik mänd	üksikpuu	42,3	14	3,5	IV	kidur
7	harilik mänd	üksikpuu	31,4	11	8,5	III	
8	harilik mänd	üksikpuu	39,7	14	5,5	IV	hõre
9	harilik mänd	üksikpuu	46,5	14,5	7,5	III	vajab hoolduslõikust (palju kuivanud oksid)
10	harilik mänd	üksikpuu	39,8	13	6	III	vajab hoolduslõikust (- -)

11	harilik mänd	üksikpuu	45,8	14,5	7	III	vajab hoolduslõikust (- -)
12	harilik mänd	üksikpuu	47,4	14,5	7,5	III	vajab hoolduslõikust (- -)
13	sanglepp	üksikpuu	49,3 & 49,3	18	10	IV	haruneb maapinna ligitalt
14	sanglepp	üksikpuu	31,8	16	6	V	ühepoolne võra, kidur
15	sanglepp	üksikpuu	35,7	16	5,5	V	ühepoolne võra, kidur
16	arukask	üksikpuu	44,6 & 44,7	18	9,5	IV	haruneb maapinna ligitalt
17	arukask	üksikpuu	32,8	16	6,5	IV	
18	arukask	üksikpuu	46,2	16,5	7	IV	ühepoolne võra
19	arukask	üksikpuu	47,8	18	7,5	III	
20	arukask	üksikpuu	25,5 & 25,5	18	7	III	haruneb maapinna ligitalt
21	arukask	üksikpuu	50,6	18	5	IV	hõre
22	arukask	üksikpuu	43	18	7,5	IV	
23	arukask	üksikpuu	44,6	17,5	8	III	ida poole kaldu
24	arukask	üksikpuu	55,7	17	7	IV	
25	arukask	üksikpuu	50,9	18	9	III	ilus tihe puu
26	arukask	üksikpuu	49,7	18	8	III	ilus tihe puu
28	mägi- mänd	üksikpuu		7,5	3	IV	hõre
29	suure- lehine pärn	üksikpuu	22	6	4	III	rida kuulub ühtsesse gruppi

30	suure- lehine pärn	üksikpuu	27,4	7	4	III	
31	suure- lehine pärn	üksikpuu	12,7 & 25,5	8	5,5	III	
32	suure- lehine pärn	üksikpuu	6,4 & 9,6 & 16 & 16	8	5	III	haruneb ühe meetri kõrguselt kaheks, rinnasdiameetr i juurest veel kaheks
33	suure- lehine pärn	üksikpuu	27,1	7	6	III	külmakahjustu s
34	suure- lehine pärn	üksikpuu	11,1 & 32,8	6	6	III	haruneb meetri kõrguselt
35	harilik kuusk	üksikpuu	50,9	13	8,5	III	vajab hoolduslõikust (- -)
36	harilik kuusk	üksikpuu	39,8	13	7	III	vajab hoolduslõikust (- -)
37	harilik mänd	üksikpuu	51,6	8	8	III	vajab hoolduslõikust (- -)
38	harilik mänd	üksikpuu	50,3	14	7	III	põhja poolne võra kuivanud
39	harilik mänd	üksikpuu	50,4	12	12	III	vajab hoolduslõikust (- -)

40	harilik mänd	üksikpuu	35	11,5	9	IV	kidur, vajab hoolduslõikust (- -)
41	harilik mänd	üksikpuu	49,3	16	10	III	külmakahjustus tüvel
42	harilik mänd	üksikpuu	41,4	12	10	III	hõre latv
43	harilik kuusk	üksikpuu	50,9	14	8	III	vajab hoolduslõikust (- -)
44	harilik kuusk	üksikpuu	43	15	9	III	
45	harilik kuusk	üksikpuu	38,2	13,5	9	III	külmakahjustus tüvel
46	harilik kuusk	üksikpuu	35	13,5	5	III	
47	harilik kuusk	üksikpuu	39,8	16	8	III	
48	harilik kuusk	üksikpuu	41,4	15	7	III	
49	harilik kuusk	üksikpuu	25,5	16	6	II	ilus eksemplar, tihe ja sümmeetriline
50	harilik kuusk	üksikpuu	28,7	10	8	III	latv puudub
51	harilik kuusk	üksikpuu	31,8 & 38,2	18	9	III	
52	harilik kuusk	üksikpuu	24,8	11	6	III	
53	harilik kuusk	üksikpuu	15,9	9	2,5	IV	ida poolt hõre
54	harilik kuusk	üksikpuu	17,5	9	3	III	

55	harilik kuusk	üksikpuu	15,9	9	4,5	IV	tüvi kaldu lõuna poole
56	harilik kuusk	üksikpuu	28,7	11	7	III	põhja poolt hõre
57	harilik kuusk	üksikpuu	9,6	5	3,2	IV	kidur
58	harilik kuusk	üksikpuu	15	9	5	IV	kidur
59	harilik kuusk	üksikpuu	19,1	9	4	III	
60	harilik kuusk	üksikpuu	22,3	16	6,5	III	
61	harilik kuusk	üksikpuu	28,7	18	5	III	
62	harilik kuusk	üksikpuu	35	18	7	III	
63	harilik kuusk	üksikpuu	28,7	16	7	III	
64	harilik kuusk	üksikpuu	22,3	19	8	III	
65	harilik kuusk	üksikpuu	15,9	19	5	III	vajab hoolduslõikust (- -)
66	harilik kuusk	üksikpuu	35	18	6,5	IV	puu 70% kuivanud, latv roheline
67	harilik kuusk	üksikpuu	15,9	18	2	V	ära kuivanud puu
68	harilik kuusk	üksikpuu	25,5	17	4,5	IV	tihedalt koos, palju kuivanud osa

69	harilik kuusk	üksikpuu	22,3	18	3,5	IV	tihedalt koos, palju kuivanud osa
70	harilik kuusk	üksikpuu	25,5	18	4	III	vähe kasvuruumi, tihedalt koos, lõuna ja põhja külj hõre
71	harilik kuusk	üksikpuu	28,7	18	3,5	III	(- -)
72	harilik kuusk	üksikpuu	25	18	5	III	(- -)
73	harilik kuusk	üksikpuu	35	18	7	III	(- -)
74	harilik kuusk	üksikpuu	31,8	18	7	III	(- -)
75	arukask	üksikpuu	35	18	7	III	
76	arukask	üksikpuu	31	18	7	III	kidur
77	arukask	üksikpuu	23,9 & 27,1 & 31	16 15	4,5	III	haruneb 0,3 meetri kõrguselt kolmeks
78	arukask	üksikpuu	28,7	14	4,5	III	
79	arukask	üksikpuu	12,7 & 12,7	14	6,5	III	haruneb 0,1 meetri kõrguselt
80	arukask	üksikpuu	14,3 & 19,1	16	4,5	III	haruneb 0,5 meetri kõrguselt
81	arukask	üksikpuu	22,3	14	7	III	
82	arukask	üksikpuu	35 & 38,2	14	10	III	haruneb 0,5 meetri kõrguselt

83	arukask	üksikpuu	12,7 & 19,1	14	7	III	haruneb 0,5 meetri kõrguselt
84	arukask	üksikpuu	13,4 & 19,5	14	5,5	III	haruneb 0,2 meetri kõrguselt
85	tõmbi-lehine viirpuu	põõsa-grupp		2,2	5	IV	ca 5 istikut reas, metsiku kasvuga ja ebaühtlased read
86	tõmbi-lehine viirpuu	põõsa-grupp		2	4	IV	ca 4 istikut reas, metsiku kasvuga ja ebaühtlased read
87	tõmbi-lehine viirpuu	põõsa-grupp		2,5	9	IV	ca 10 istikut reas, metsiku kasvuga ja ebaühtlased read
88	tõmbi-lehine viirpuu	põõsa-grupp		2,5	9	IV	ca 6 istikut reas, metsiku kasvuga ja ebaühtlased read
89	tõmbi-lehine viirpuu	põõsa-grupp		3	4	IV	ca 4 istikut reas, metsiku kasvuga ja ebaühtlased read

90	tõmbi- lehine viirpuu	põõsa- grupp		3	10	IV	ca 7 istikut reas, metsiku kasvuga ja ebaühtlased read
91	harilik mänd	üksikpuu	39,8	14	7	III	
92	harilik mänd	üksikpuu	30,2	14	5,5	IV	alt hõre, vajalik kuivade okste eemaldus
93	harilik mänd	üksikpuu	28,6	14	5	III	vajalik kuivade okste eemaldus
94	harilik mänd	üksikpuu	31,2	14,5	6	III	
95	harilik mänd	üksikpuu	44,6	14	9	IV	alt hõre, vajalik kuivade okste eemaldus
96	harilik mänd	üksikpuu	25,5	14	6	III	hõre, vajalik kuivade okste eemaldus
97	harilik mänd	üksikpuu	27,1	14	6	III	
98	harilik mänd	üksikpuu	30,3	14	6,5	III	tüvi põhja poole kaldu
99	harilik mänd	üksikpuu	30,5	12	7	III	
100	harilik mänd	üksikpuu	25,5	12	6	III	
101	harilik mänd	üksikpuu	50,9	12	7.5	III	
102	harilik mänd	üksikpuu	28,6	12	5	III	

103	harilik mänd	üksikpuu	19,1	12	6	IV	hõre ja kidur, vajalik kuivade okste eemaldus
104	harilik mänd	üksikpuu	22,3	12	6	III	
105	harilik mänd	üksikpuu	25,5	14	6	III	
106	harilik mänd	üksikpuu	25,5	14	7	III	
107	harilik mänd	üksikpuu	30	14	8	III	
108	harilik mänd	üksikpuu	28,7	12	5	III	
109	harilik mänd	üksikpuu	31,8	12	10	III	
110	harilik mänd	üksikpuu	25,5	12	6	III	
111	harilik mänd	üksikpuu	28,7	12	7	III	
112	harilik mänd	üksikpuu	25,5 & 25,9	12	7	III	haruneb meetri kõrguselt
113	harilik mänd	üksikpuu	35	12,5	9,5	III	
114	harilik mänd	üksikpuu	28,7	12	8	III	tüvi ida poole kaldu
115	harilik mänd	üksikpuu	28,7	12	9,5	III	
116	harilik mänd	üksikpuu	135,3	13	8,5	III	ilus tihe puu
117	harilik mänd	üksikpuu	20,7	12	6,5	III	
118	harilik mänd	üksikpuu	30,9	12	7	III	

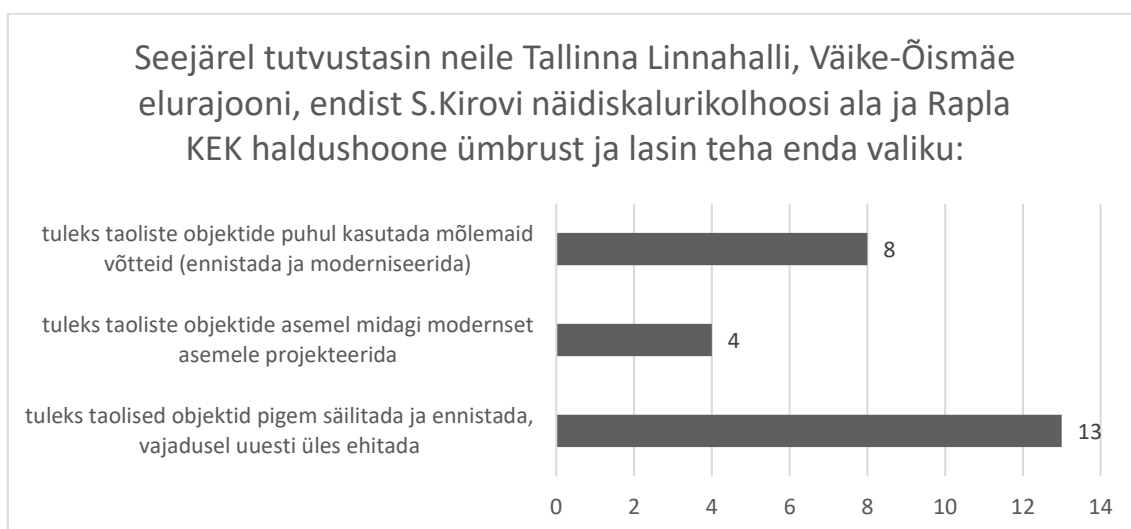
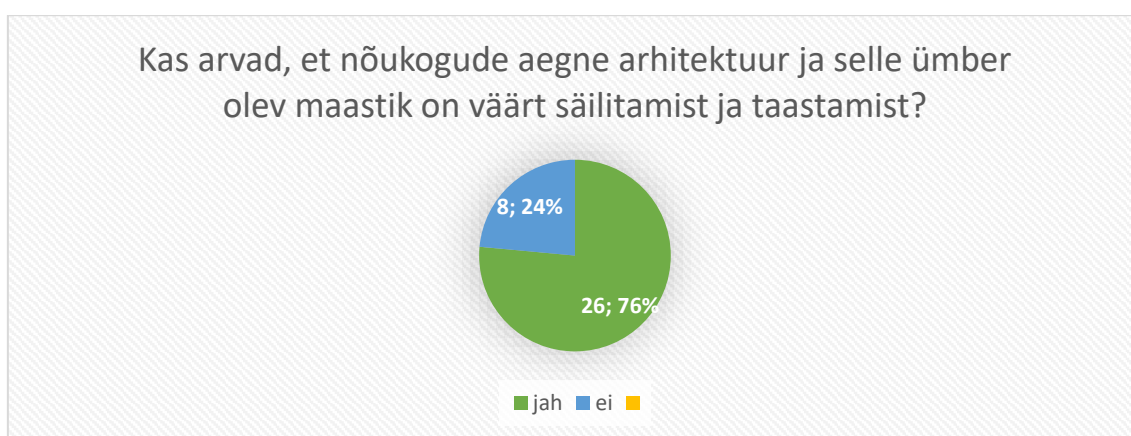
119	harilik mänd	üksikpuu	28	12	9	III	
120	harilik mänd	üksikpuu	25,4	12	5	III	
121	harilik mänd	üksikpuu	23,9	12	7	III	
122	harilik mänd	üksikpuu	35	14	9	III	tüvi ida poole kaldu
123	harilik mänd	üksikpuu	19,1	14	7	III	tüvi ida poole kaldu
124	harilik mänd	üksikpuu	22,3	14	6	III	
125	harilik mänd	üksikpuu	23,9	14	7	III	
126	harilik mänd	üksikpuu	44,6	14	13	III	
127	harilik mänd	üksikpuu	22,6	14	7,5	III	
128	harilik mänd	üksikpuu	25,5	14	6,5	III	
129	harilik mänd	üksikpuu	28,7	14	11	III	
130	harilik mänd	üksikpuu	22,9	14,5	6	III	
131	harilik mänd	üksikpuu	26,7	14	7	III	
132	harilik mänd	üksikpuu	27	13	6	III	
133	harilik mänd	üksikpuu	30,3	13	9,5	III	
134	harilik mänd	üksikpuu	38,2	13	8	III	

135	harilik mänd	üksikpuu	35,2	14	7	III	
136	harilik mänd	üksikpuu	35	14	6	III	
137	harilik mänd	üksikpuu	35,6	14	7,5	III	
138	harilik mänd	üksikpuu	12,7	14	4	III	
139	harilik mänd	üksikpuu	20 & 22,3	14	8,5	III	haruneb 0,2 meetri kõrguselt
140	harilik mänd	üksikpuu	22,4	14	7	III	
141	harilik mänd	üksikpuu	28,7	14	7	III	vajalik kuivade okste eemaldus
142	harilik mänd	üksikpuu	28,8	14	8	III	
143	harilik mänd	üksikpuu	28,7	14	9	III	
144	harilik mänd	üksikpuu	41,4	14	7,5	III	
145	harilik mänd	üksikpuu	22,3	12	6	III	
146	harilik mänd	üksikpuu	31,2	14	7	III	
147	harilik mänd	üksikpuu	31,8	14	10	III	
148	harilik mänd	üksikpuu	47,7	14	8	III	
149	harilik mänd	üksikpuu	28,9	14	6	III	
150	harilik mänd	üksikpuu	46,3	14	9	III	

151	harilik mänd	üksikpuu	44,6	14	8	III	
152	harilik mänd	üksikpuu	22,4 & 22,7	3	10	III	haruneb 0,3 meetri kõrguselt
153	harilik mänd	üksikpuu	22,4	131	4,5	IV	kuivanud puu
154	läikiv tuhkpuu	põõsa- grupp		140	2		vajab tagasilõikust
155	läikiv tuhkpuu	põõsa- grupp		120	1.5		vajab tagasilõikust, võõrad liigid tuleb eemaldada. Vajab kolme uut istikut (tühjad kohad)
156	läikiv tuhkpuu	põõsa- grupp		140	2		vajab tagasilõikust, võõrad liigid tuleb eemaldada
157	Thun- bergi kukerpuu	põõsa- grupp		250	2		vajab tagasilõikust, võõrad liigid tuleb eemaldada
158	Thun- bergi kukerpuu	põõsa- grupp		250	2.5		vajab tagasilõikust, võõrad liigid tuleb eemaldada

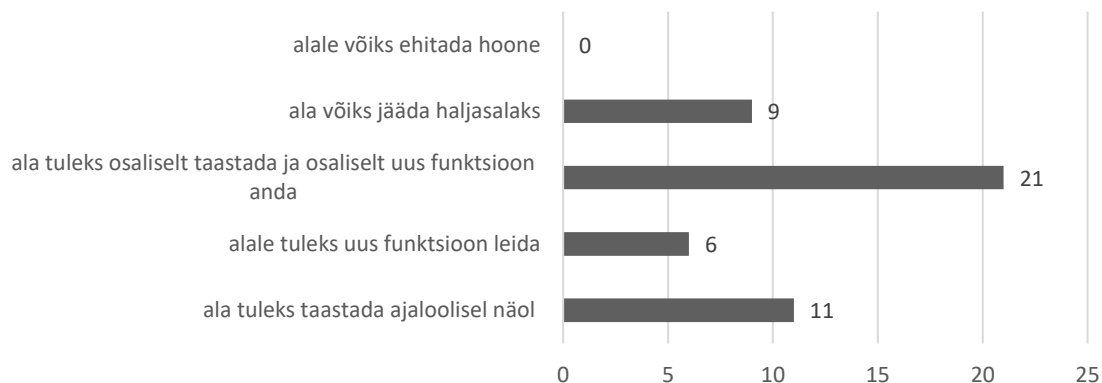
159	Thun- bergi kukerpuu	põõsa- grupp		175	0.5	IV	teistest madalam, põõsastik on autode poolt riikutud. Tuleb taastada 11 istikuga.
-----	----------------------------	-----------------	--	-----	-----	----	---

Lisa 2. Rahvaküsitluse graafika

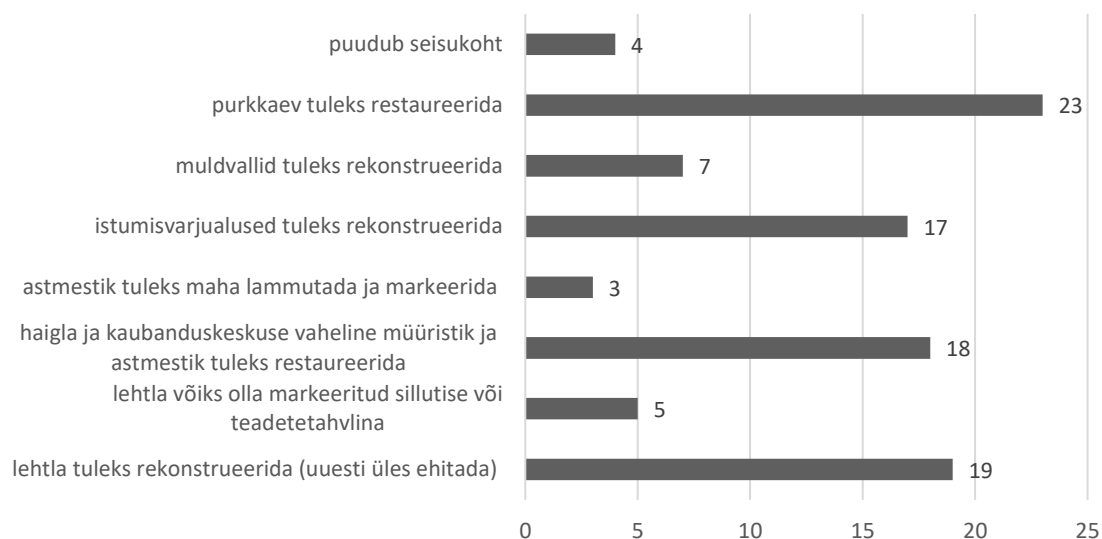

Oli ka kommentaar, et objektide säilitamine on liiga kulukas ja lihtsam oleks uus lahendus alale leida.

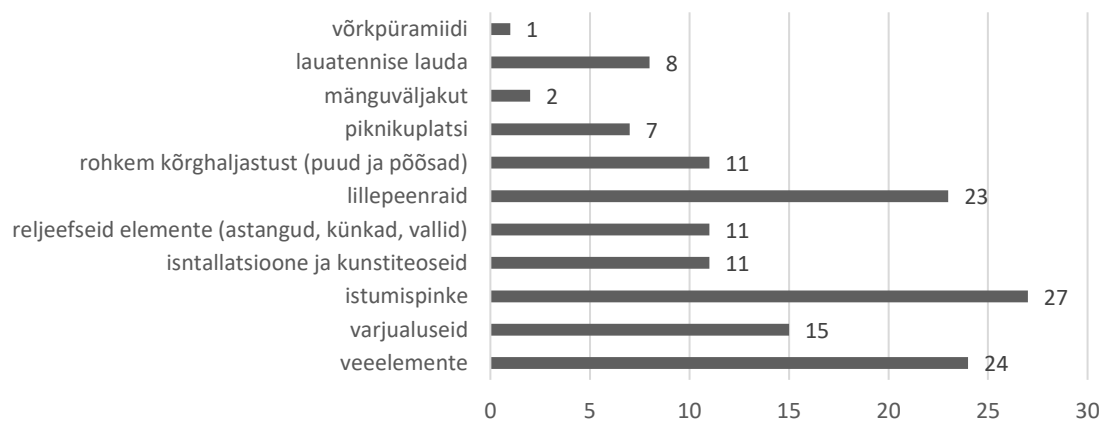
Järgmise sammuna tutvustasin vastajatele S.Kirovi näidiskalurikolhoosi keskuse ala ja lasin teha enda valiku:

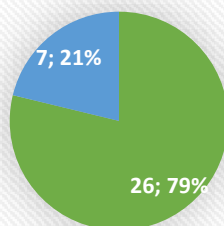
Tutvustasin ka tähtsamaid elemente, mis alal asuvad ja lasin teha enda valiku:

Seejärel küsisin milliseid elemente tahaksid nad näha Kaluri tee 1 ja 3 haljasalal?

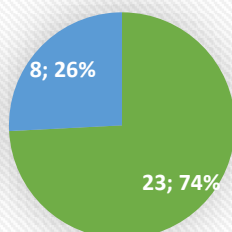

Küsisin, kas rahva arust on Grossi poe ja Fertilitas haigla esine (Ravi tee 2) parkimisplats vajalik?

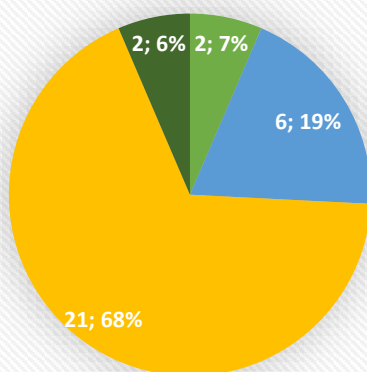
■ jah ■ ei ■

Statistika jaoks küsisin ka sugulist koosseisu,

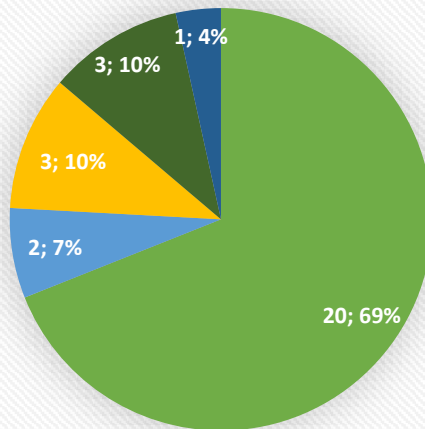
■ naine ■ ei ■

vanuseliste koosseisu,

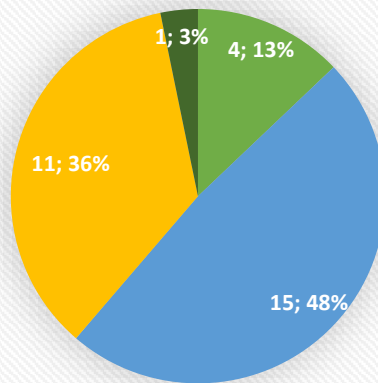
■ -18 ■ 19-30 ■ 31-60 ■ 60+

staatust

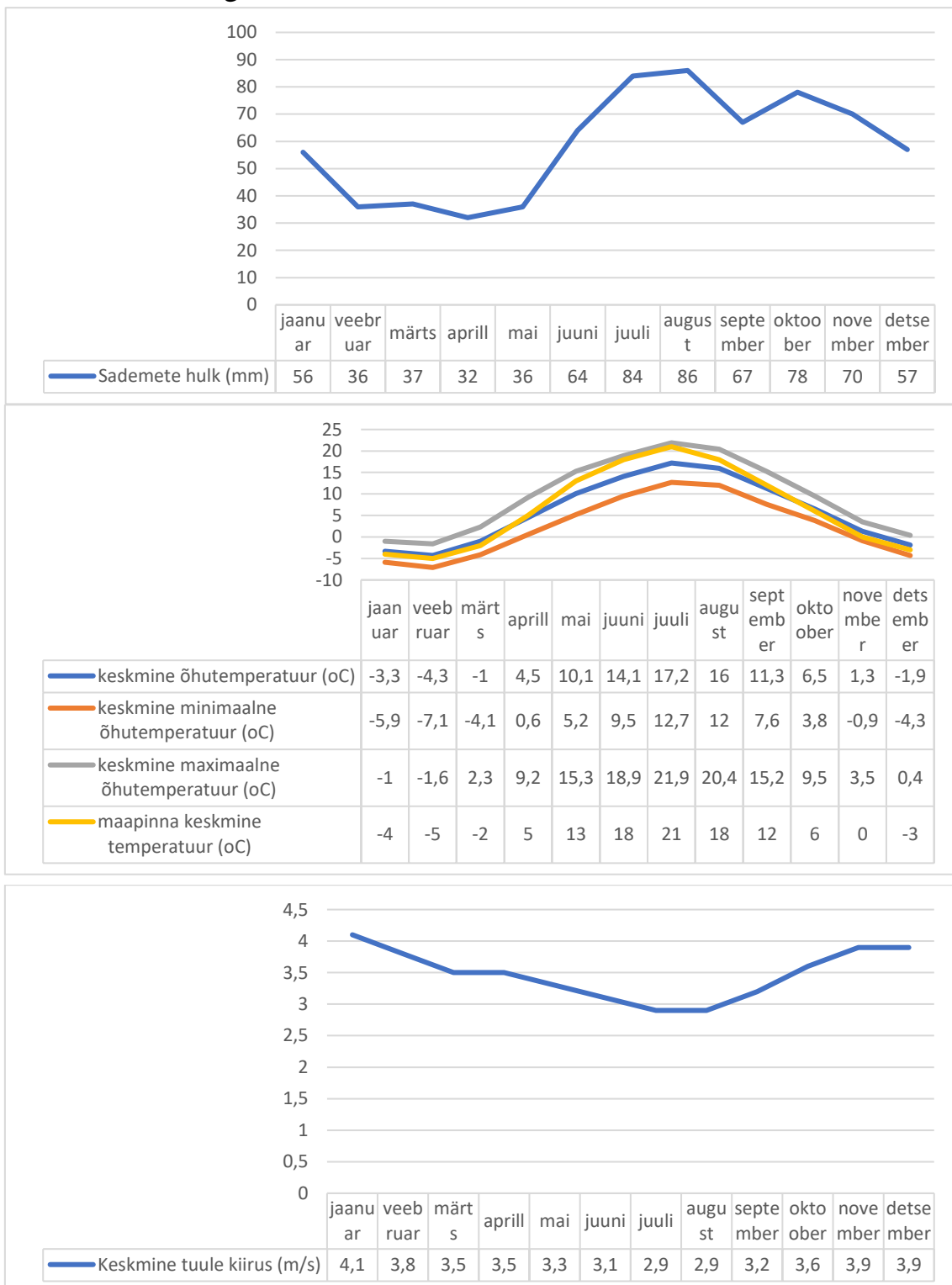
■ töötan ■ õpin ülikoolis ■ töötan ja õpin ■ õpin algkoolis/põhikoolis/keskkoolis ■ pensionär ■ töötu

ning elukohta

■ Tallinn ■ Haabneeme ■ mujal Viimsi vallas ■ Harjumaal (kaugemal kui Viimsi vald ja Harjumaa)

Lisa 3. Kliimadiagrammid

Lisa 4. Lahenduse graafiline materjal

- Tingmärgid:**
- projektala piir
 - kinnistu piir
 - lehtpuu
 - okaspuu
 - pöösas
 - maha võetav lehtpuu
 - maha võetav okaspuu
 - maha võetav pöösas

- Haljastuslik väärtus**
- X I väärtusklass (eriti väärtuslik)
 - X II väärtusklass (väärtuslik)
 - X III väärtusklass (oluline)
 - X IV väärtusklass (väheväärtuslik)
 - X V väärtusklass (likvideeritav)

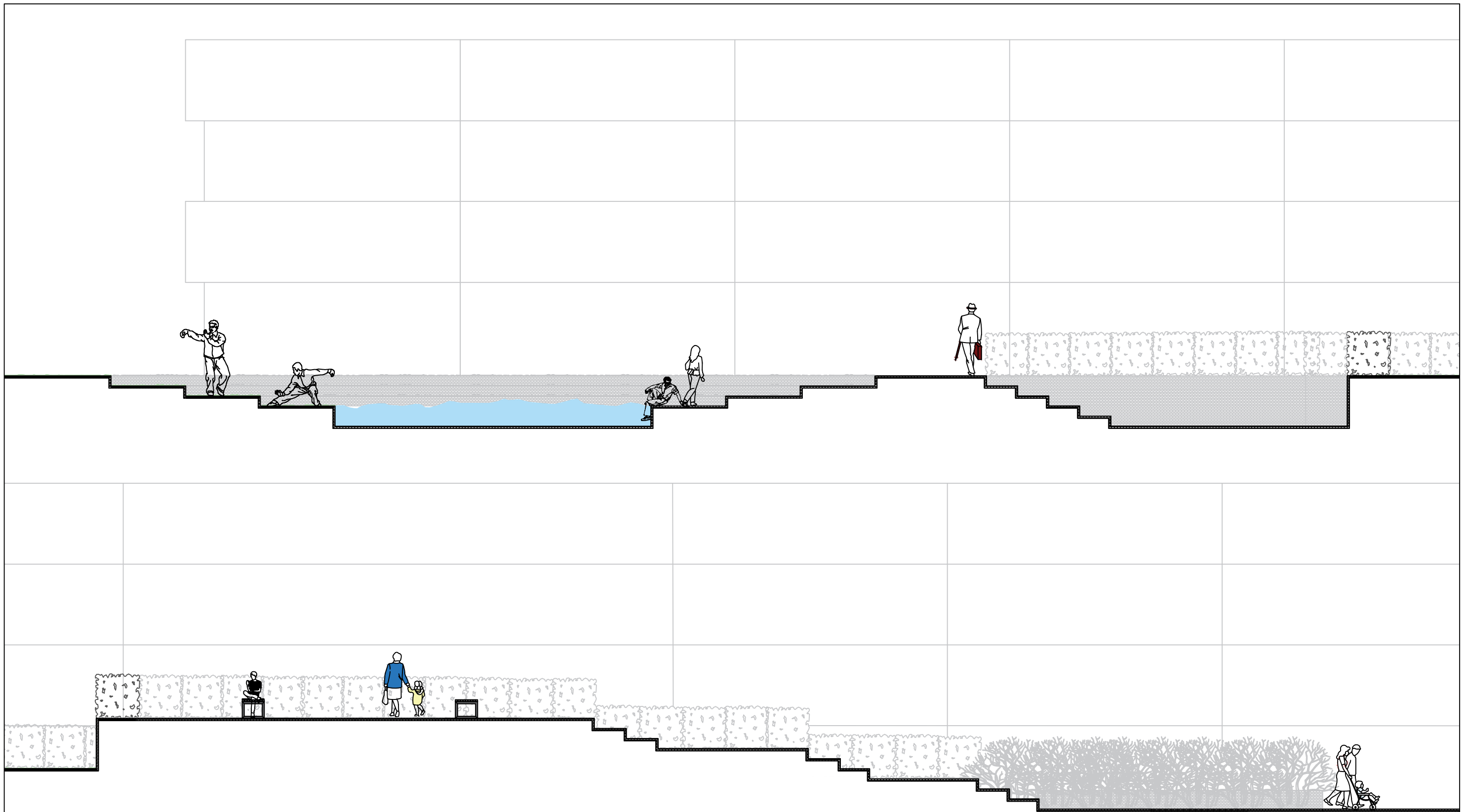
- Puittaimede liigid**
- kask, aru-
 - kuusk, harilik
 - mänd, harilik ja mägi-
 - pärn, suurelehine
 - lepp, sang-
 - tuhkpuu, tšajiv
 - kukerpuu, Thunbergi
 - viirpuu, tõmblehine

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL inseneriteaduskond	Bakalaureusetöö	Leht/lehti 1/4
Koostaja: Anna Maria Järvelu	Koostamise kuupäev: 16.05.2019	Mõõtkava: 1:500
Juhendaja: Kersti Lootus	Juhendamise kuupäev: 16.05.2019	
Maastikuarhitektuur		KALURI TEE 1, RAVI TEE 2, KALURI TEE 3 KUJUNDUSPROJEKT

- Tingmärgid:
- projektala piir
 - kinnistu piir
 - olemasolev lehtpuu
 - olemasolev okaspuu
 - olemasolev pöösas
 - muru
 - hall betoonkivi
 - must betoonkivi
 - hoone või varjualune
 - kergliiklustee
 - autotee
 - puu
 - pöösas
 - projekteeritav paviljon
 - projekteeritav grillpaviljon
 - projekteeritav vee element
 - projekteeritav pink
 - projekteeritav istutusala
 - projekteeritav skulptuur

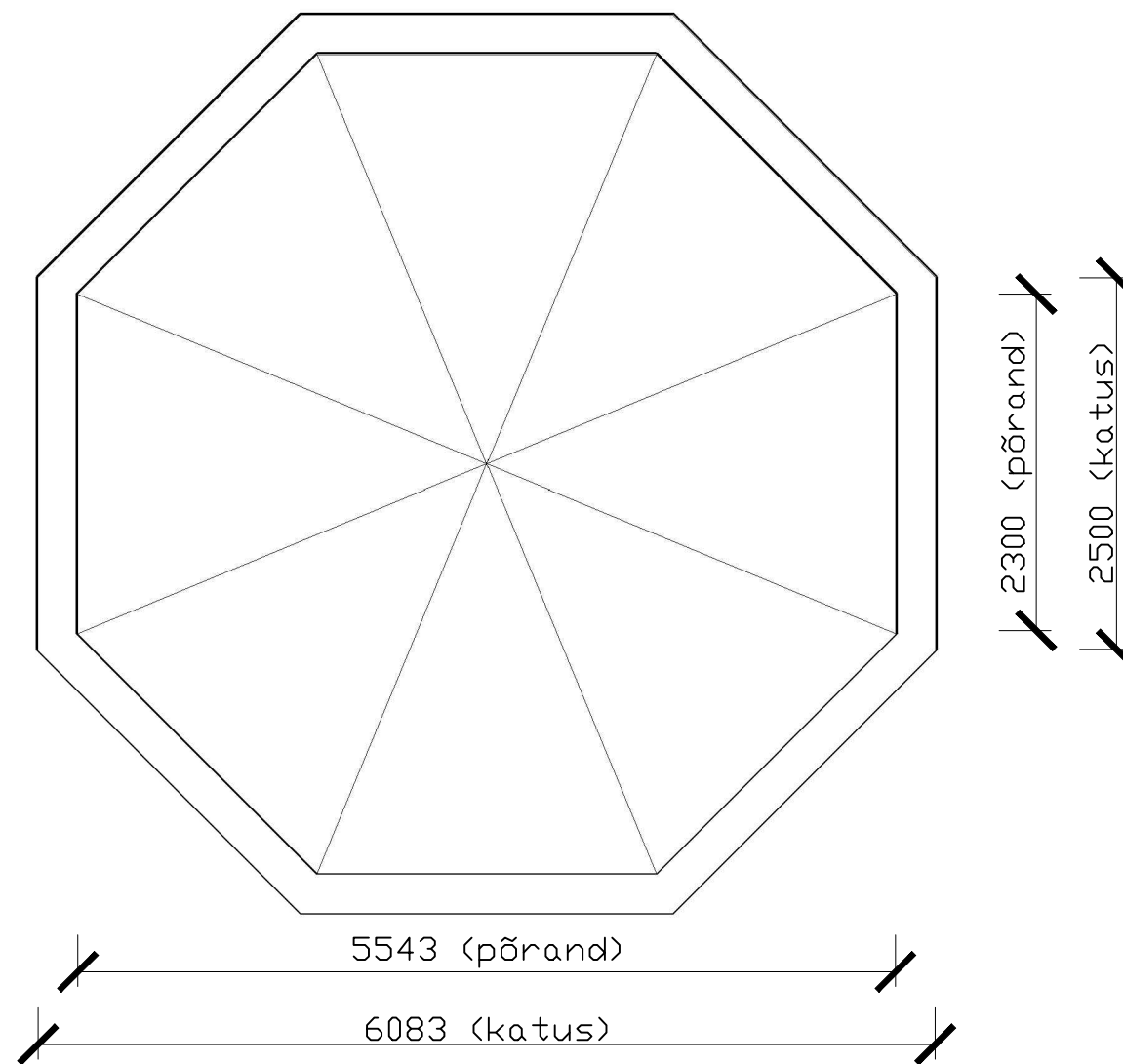
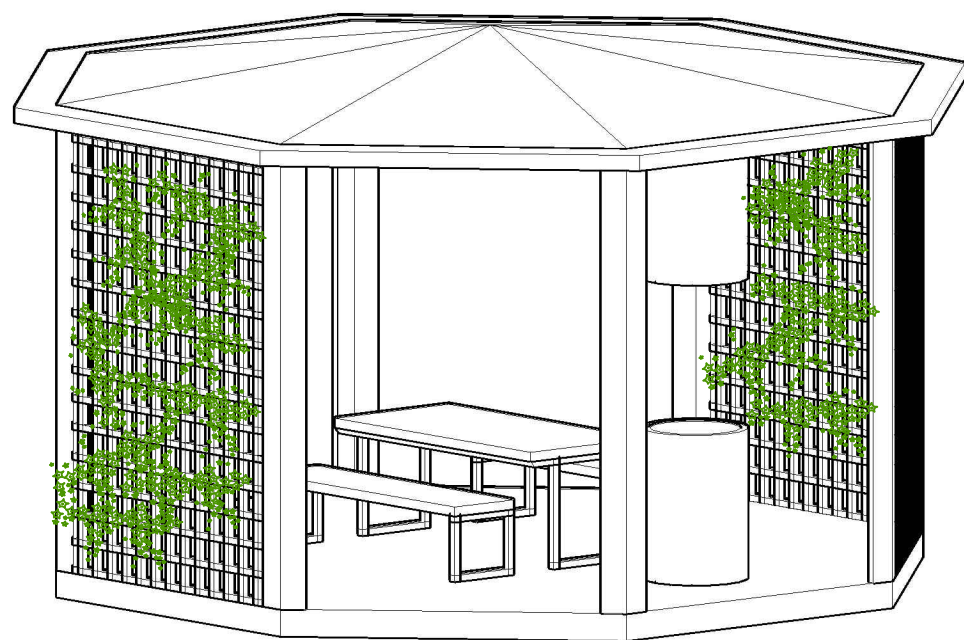
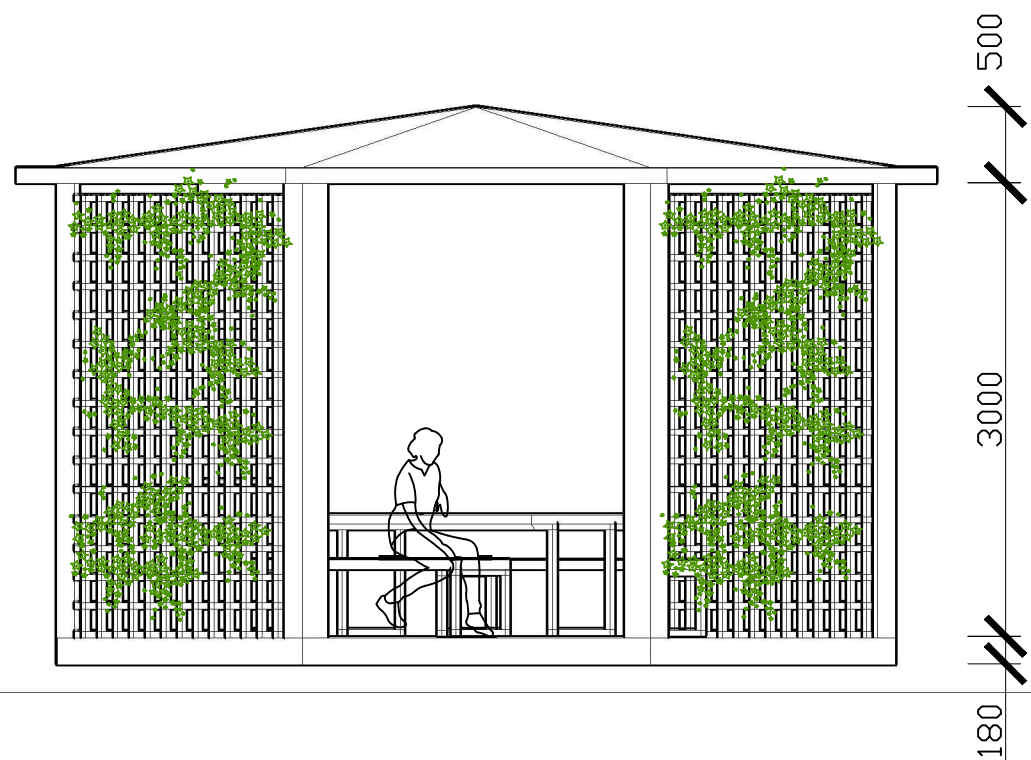
TALLINNA TEHNKAULIKOOL inseneriteaduskond	Bakalaureusetöö	Leht/lehti: 2/4
Koostaja: Anna Marie Järvalu	Koostamise kuupäev: 22.05.2019	Mõõtkaava: 1:500
Juhendaja: Kersti Lootus	Juhendamise kuupäev: 22.05.2019	
Maastikuarhitektuur		KALURI TEE 1, RAVI TEE 2, KALURI TEE 3 KUJUNDUSPROJEKT

	TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL		Leht/lehti:
	inseneriteaduskond		
Koostaja:	Anna Maria Järvsalu	Koostamise kuupäev:	Möötkava:
Juhendaja:	Kersti Lootus	Juhendamise kuupäev:	1:100
Maastikuarhitektuur			KALURI TEE 1, RAVI TEE 2, KALURI TEE 3 KUJUNDUSPROJEKT

Bakalaureusetöö

LÕIGE A'-A''

 TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL inseneriteaduskond	Bakalaureusetöö		Leht/lehti:
			4/4
Koostaja:	Koostamise kuupäev:	GRILLPAVILJON	Mõõtkava:
Anna Maria Järvsalu	18.05.2019		1:50
Juhendaja:	Juhendamise kuupäev:		
Kersti Lootus	18.05.2019		
Maastikuarhitektuur		KALURI TEE 1, RAVI TEE 2, KALURI TEE 3 KUJUNDUSPROJEKT	